

«ЗАЯЎКІ ГАНДЛЮ ПА МЯСЕ І МАЛАЦЭ МЫ ЗАБЯСПЕЧВАЕМ І БУДЗЕМ ЗАБЯСПЕЧВАЦЬ»

Надзея ДРЫЛА

Аб гэтым учора заявіў журналістам намеснік міністра сельскай гаспадаркі і харчавання Васіль ПАУЛОЎСкі.

РОСТ ЦЭН НА ПАЛІВА ЦЯГНЕ ЗА САБОЙ РОСТ ЦЭН НА МЯСА

Як вядома, у Беларусі былі павышаныя гранічныя адпускныя цэны на мяса. Цэны крыву падняліся, яны і будуць расці. — лічыць Васіль Паўлоўскі. — Бо расце кошт паліва, а гэта цягне за сабой і рост выдаткаў на электраэнергію, і транспартныя выдаткі, і ўсё астатняе, што ўваходзіць у себестоіму канечнай прадукцыі. Вось, літаральна на днях, на 3% падняліся цэны на бензін...

Апошнім часам назіраецца негатыўная тэндэнцыя: беларускую мясную і малочную прадукцыю вывозяць у Расію. Прыязджае расіянін, мяняе грошы на беларускія, ідзе ў краму і затаварваецца. Паводле слоў Васіля Паўлоўскага, на невядзкіх расійскіх рынках, якія размяшчаюцца недалёка ад мяжы з Беларуссю, 70% аўтамабіляў, з якіх вядзецца гандаль, — гэта беларускае мяса і малако.

— Гэта, — пракаментавалі намеснік міністра, — звязана з істотнай розніцай у цэнах на акрэслены прадукцыю. Вы самі бачыце, што сёння дысбаланс у цэнах беларускага і расійскага рынку адчувальны. Мы не дагонім расійскі рынак па цэнах, і да гэтага не трэба імкнуцца, бо цана, дзе зарплата 1000 долараў, і цана, дзе зарплата 100-200-300 долараў, павінны адрознівацца.

З бескантрольным вывазам мяса-малочнай прадукцыі з краіны трэба змагацца, лічаць у міністэрстве.

— Абмежаваць і забараніць прадаваць мяса і малако расіянам мы не можам. Але працуем з гандлем, каб не адпусцілі прадукцыю вялікі партыямі.

Васіль Паўлоўскі адзначае, што прадстаўнікі Мінсельгасхарча сёння вельмі шмат часу праводзяць на рынках нашай краіны. Сочаць за тым, каб і ў прыватніка, і ў дзяржпраддуча не надта адрозніваліся цэны на аднолькавую прадукцыю.

— Мы былі на рынку, там у дзяржпрадпрыемства цана на мяса ў 2 разы ніжэйшая, чым у прыватніка. Атрымліваецца, што прыватнік здымае халат, набывае ў дзяржсельгасвытворцы мяса і праз два латкі гандлюе тым жа мясам, але ўжо ў два разы даражэй, з «наварочаным» прыбыткам.

У той жа час назіраецца зніжэнне попыту з боку беларускіх спажыўцоў на мясную прадукцыю — у прыватнасці, каўбасы. У крамах кажуць, што бяцка шмат завозіць, бо каўбаса мае вызначаны тэрмін рэалізацыі. Гэтым спадар Паўлоўскі патлумачыў беднасць асарціменту мясной прадукцыі, якая назіраецца апошнім часам на прылаўках.

— У цэлым заплыты гандлю па мясе і малаце айчынных прадпрыемстваў як забяспечвалі, так і будуць забяспечваць, — супакойна намеснік міністра. — Тыя аб'ёмы, якія гандаль просіць ад нашых прадпрыемстваў, мы ў стане забяспечыць.

«ЭКСПАРТАВАЦЬ ЗЕРНЕ МЫ НЕ ПЛАНУЕМ»

Да канца гэтага тыдня беларускія аграры павінны завяршыць масавую уборку зерневых каласавых культур. Па папярэдніх прагнозах, валавы збор збожжва сёлета склалася каля 8 млн тон.

— Сёння ўжо сабраны 7,45 млн тон збожжва, засталася сабраць яшчэ 250-300 тысяч тон, — удакладніў намеснік міністра. — Цяперашні ўраджай збожжва для гэтага кліматычнага года надзвычайны.

На пытанне, ці плануе Беларусь экспартаваць збожжва, спадар Паўлоўскі адказаў, што не.

— Мы павінны ў першую чаргу забяспечыць збожжам уласныя патрэбы — патрэбы жывёлагадоўлі, — адзначаў намеснік міністра. — Для нас больш выгадна збожжва накіраваць на камбикармы, а экспартаваць ужо мяса-малочную прадукцыю.

У той жа час ён дадаў, што Беларусь працягне экспартаваць насенне збожжавых культур, перш за ўсё ў Расію і Казахстан. Гэта перспектывы накірунак для нашай краіны. Што тычыцца імпарту збожжва, то Васіль Паўлоўскі паведаміў, што аб'ём закупкі пшаніцы будзе адпавядаць узроўню мінулага года.

— Летась мы закупілі 6 тыс. тон пшаніцы больш моцных сартоў для хлебапечання. Сёлета плануецца закупіць парадку 6-10 тыс. тон. Калі будзе патрэбна дадатковае збожжва для камбикормавай прамысловасці, то таксама будзем імпартваць, але пакуль што мы не бачым такой неабходнасці.

ДЭФІЦЫТУ ГРЭЧКІ Ў БЕЛАРУСІ НЕ БУДЗЕ

У адпаведнасці з даручэннем урада Мінсельгасхарчам былі распрацаваны меры па забеспячэнні насельніцтва крупнымі культурамі ў поўным аб'ёме.

— Гэтыя заданні даведзены да абласцей і вытрыманы, — пераканаў Васіль Паўлоўскі. — Мы плануем сабраць каля 40 тысяч тон зерня грэчкі. У сувязі з павелічэннем аб'ёму Дэпартаментам хлебапрадуктаў уведзены дадатковыя магчымасці па перапрацоўцы круп грэчкі. Так што няхай насельніцтва не перажывае, патрэбнасці ў грэчцы сёлета будуць цалкам задаволены.

У сталіцы на будоўлі знайшлі авіябомбу часоў Другой светсвай вайны

У Мінску ў час будаўніцтва будынка на вуліцы Быхаўскай знойдзена авіяцыйная бомба часоў Вялікай Айчыннай вайны магнусаццо 20 кг у трыяльвай эквіваленте.

Як паведаміў начальнік прэс-службы ўнутраных войскаў МУС РБ Сяргей Кабаковіч, нямецкая бомба знаходзілася ў рабочым стане і магпа выбухнуць ад ватку каўша экскаватара. Жыхары бліжэйшых дамоў прыйшліся эвакуаваць. Прышчэплены падрыўнікі пагзулі бомбу ў спецыяльныя грузавы аўтамабіль і вывезлі за межы горада.

Яўген АЛЕЙНІК, «Мінск-Навіны».

Паўночны вектар Гродзеншчыны

Мечыслаў ГОЙ, старшыня Сморгонскага райвыканкама:

«Дзелавой ініцыятыве, інвестарам — «зялёная вуліца»

Напярэдадні рэгіянальнай выставы «Паўночны вектар Гродзеншчыны» карэспандэнт «Звязды» пектаваў у Сморгоні і яшчэ раз пераканаўся, што там выпускаюць не толькі ўжо добра вядомыя на рынку міні-трактары і мотаблокі, але і вельмі запатрабаваныя ў нас, і ў замежжы малочныя прадукты, а таксама браніраваныя аўтамабілі для банкаў. Гарэстымі вырабамі мясцовай фірмы «Карункі» карыстаюцца жанчыны ў Ізраілі, а аўстрыйцы распачалі інвестыцыйны праект у дрэваапрацоўцы, які сёння ацэньваецца прыкладна ў 100 мільянаў еўра. Але ёсць і праблемы, якія стрымліваюць развіццё бізнесу.

НІЯКАМ ВАЛАКІТЫ

Сёлета за студзень—ліпень на Сморгоншчыне зарэгістраваны і пачалі працаваць 118 індывідуальных прадпрыемстваў і 37 малых прадпрыемстваў, прычым не толькі гандлёвага профілю. Напрыклад, 36 «навічоў» займаюцца будаўніцтвам, 10 — сталернымі работамі, 9 — леснавытворчасцю, 7 — грузавымі работамі, 3 — цырульніцкімі паслугамі, 2 — прыдарожным сервісам... Акрамя таго, створаны прадпрыемствы па вытворчасці электраапаратуры і мэблі, а чатыры новыя фермерскія гаспадаркі спецыялізуюцца на вырошчванні свейны, буйной рагатай жывёлы, бульбы і рыбы.

— Колькі часу патрабуецца ў Сморгоні, каб адкрыць сваю справу? — Гарантуе, што калі ёсць нармальна ідэя, «жывы» праект, то будзе казана ўсялякая падтрымка, без нейкай валакіты. На гэта нацэлены ўсе нашы службы, — адказвае старшыня Сморгонскага райвыканкама Мечыслаў ГОЙ. — Літа-

ральяна «бярэм за руку» і вядом па кабінетах, каб паскорыць рэгістрацыю новага суб'екта гаспадарання. Ёсць нейкая праблема — тут жа яе вырашаем самі, а калі гэта не ў нашай кампетэнцыі, то адразу ж звяртаемся ў абласныя ці рэспубліканскія інстанцыі. Нарэдка бывае, што чалавек прыйшоў ранаўца ў райвыканкам і ўжо ў той жа дзень мае ўвесь пакет дакументаў і можа «стартвацца».

СТАР 4

Гаспадары

«ЦЯГНЕ ДА МЕТАЛУ, ЯК САПРАЎДНЫ МАГНІТ...»

Ёсць майстры, неаб'якавыя да дрэва, ёсць прагныя да каменю ці гліны. Будаўнік СВК «Агра-Нач» Леанід ПІСАРЫКА нежартоўна ўзяла ў палон стыхія металу. Ён і з дрэвам, і з каменем таксама на «ты», але жалезная магія прыцягвае, нібы магніт.

— На любіе кавалек жалеза звяртаю ўвагу, дзе ён ні ляжаў і як бы ні выглядаў. Прыкідваю, што можна з яго змайстраваць. Не разумю, як людзям не шкада здаваць металалом. Столькі карысных рэчаў можна зрабіць! — кажа Леанід, абводзячы мяне вакол дома, упрыгожанага ўласнаручнай коўкай.

Больш за дзесяць гадоў ён робіць практычныя і побыце рэчы. Кую, зварвае. Крэслы, сталы, лаўкі, казырк над ганкам і поручні. Ведае таксама і толк у рамонтна-будаўнічай аграгатацы. У вёсцы, калі ўзнікаюць праблемы з наладкай аўтаатрактарных аграгатац, так і кажуць: «Ідзіце да ПІсарыка, ён зробіць». Леанід скончыў саўгас-тэхнікум, але гэта было даўно. Праз два дзесяцігоддзі зноў стаў студэнтам і цяпер у свае сорак — завочнік Брэсцкага будаўнічага ўніверсітэта. У кіраўнікі не спяшаецца, а працуе ў рамонтна-будаўнічай брыгадзе. Шануе час для кавальскіх захапленняў. Цяпер рыхтуецца да ўдзелу ў Дні беларускага пісьменства. А якое свята без гэтых майстроў, як ПІсарык?! Тым больш што на ўсёй Ганцаўшчыне ён адзін такі «металіст».

Анатоль КЛЯШЧУК. Фота аўтара.

БЕЛАРУСКІЯ ПТУШКІ «ЗБІРАЮЦА Ў ДАРОГУ»

Апошнімі днямі пачалі актыўна рухтвацца да вясенняй міграцыі ў іспытаны краіны нашыя крылатыя сябры.

Першымі ў бок Афрыкі адляцелі самцы зялёны. Потым у вырай пачалі адлятаць асобныя стрыжкі і буслы. Гэтымі днямі на поўдзень паляцелі кулікі і чайкі. Увогуле, большасць насамедаведных птушак у невядзкіх колькасцях ўжо паляцела на зімоўку, паведаміў рэдактар спецыяліст грамадскай арганізацыі «Ахова птушак Бацькаўшчыны» Дзяніс КІЦЕЛЬ. Сёння магчыма ўбачыць, як шпакі пачалі «збівацца» ў вялікія чароды. Масавая міграцыя беларускіх птушак у вырай пачнецца ў другой дэкадзе верасня і працягнецца аж да лістапада.

Сяргей КУРКАЧ.

ПЕСНЯ ЗАСТАЕЦЦА 3 ЧАЛАВЕКАМ. І НАВАТ ПАСЛЯ ЯГО

Як зрабіць беларускую песню моднай? Узгадвайце вопыт Мулявіна!

У сярэдзіне XX стагоддзя Ансамбль «Песняры» і Уладзімір Мулявін здолелі гэта зрабіць. І дагэтуль іх музыка спадчына запатрабавана і краіна сэрцы. Таму канцэрт адкрыцця фестывалю Беларускай песні і паэзіі ў Маладзечна 27 жніўня будзе прысвечаны Уладзіміру Мулявіну, якому сёлета споўніўся 67 гадоў.

Прафесар Міхаіл ФІНБЕРГ, які стаў лідарам фестывалю і рыхтуе гэты канцэрт:

— Гэта можа адзіны беларускі фестываль, дзе мы даём людзям тое беларускае слова, якога ад нас вельмі чакаюць. Людзі ў ім вельмі зацікаўлены. Але калі вы ўключаеце радыё — палічыце, колькі песень на беларускай мове. Тое ж самае — тэлебачанне... Не гучаць народныя песні, харавая, аркестравая беларуская музыка. Мы павінны ахоўваць нашу нацыянальнасць. Трэба, каб выкананыя, якія выходзяць на сцэну, былі больш патрабавальныя да сябе, таму што бачна, калі гэта робіцца не ад сэрца, а толькі дзеля таго, каб паказаць, што ў яго ёсць песня на беларускай мове. Трэба рабіць гэта так, як рабіў Уладзімір Георгіевіч Мулявін. Таму мы звярнуліся да яго творчасці яшчэ раз.

Творы Уладзіміра Мулявіна прагучаць у выкананні лепшых беларускіх артыстаў у суправаджэнні Нацыянальнага акадэмічнага аркестра сімфанічнай і эстраднай музыкі Рэспублікі Беларусь. Гэты канцэрт адкрые новую вялікую пляцоўку ў Маладзечна.

Намеснік старшыні Мінскага аблвыканкама Віктар ШЧЭЦЬКА: — Фестываль пройдзе на новай сцэне — у Амфітэатры. Квіткі былі раскуплены ў момант, прычым кошт іх не надта вялікі. Людзі хочаць паглядзець, паўдзельнічаць у свяце, прычым не толькі маладзечанцы. Гэта аб'ект, які ўпітаў новае, што ёсць у свеце па частцы абсталявання — і па святле, і па музыцы. Зала вялікая — больш за 2600 месцаў. З наборам усіх пакояў, якія сёння патрэбны для артыстаў і абслугоўвання. Думаю, Амфітэатр будзе загрузаны. Галоўнае — каб ён даваў аддачу.

Першы намеснік міністра культуры Уладзімір КАРАЧЭЎСКІ: — Фестываль пачаў свой адлік у 1993 годзе. Сёння Нацыянальны фестываль у Маладзечна — адзін з пяці буйнейшых фестываў, якія вызначаюць культурную прастору сучаснай Беларусі. Адзінаццаты фестываль будзе праходзіць тры дні, як раней, калі ён толькі пачынаўся, — з мэтай больш шырокай папулярнасці беларускага песенна-мастацтва. Будучы зацэляны чыны розныя пляцоўкі — акрамя Амфітэатра, яшчэ і Палац культуры, Маладзечанскае дзяржаўнае музычнае вучылішча імя Агінскага.

Заланаваны паказы спецыяльна дзяржаўных беларускіх тэатраў на сцэне Мінскага абласнога тэатра. Прайдзе канцэрт музыкі кампазітараў XX стагоддзя — Лукаса, Пукста, Падкавырава, Туранкова. Канцэрт «Начны джаз» — таксама адметная старонка фестывалю.

«Маладзечна — 2011»

Кажды год у Маладзечна адбываецца адна з найбуйнейшых культурных і мастацкіх падзеяў у краіне. Гэты год не выключэнне. У гэты год у Маладзечна адбудзецца адна з найбуйнейшых культурных і мастацкіх падзеяў у краіне. Гэты год не выключэнне. У гэты год у Маладзечна адбудзецца адна з найбуйнейшых культурных і мастацкіх падзеяў у краіне.

Кажды год у Маладзечна адбываецца адна з найбуйнейшых культурных і мастацкіх падзеяў у краіне. Гэты год не выключэнне. У гэты год у Маладзечна адбудзецца адна з найбуйнейшых культурных і мастацкіх падзеяў у краіне. Гэты год не выключэнне. У гэты год у Маладзечна адбудзецца адна з найбуйнейшых культурных і мастацкіх падзеяў у краіне.

Кажды год у Маладзечна адбываецца адна з найбуйнейшых культурных і мастацкіх падзеяў у краіне. Гэты год не выключэнне. У гэты год у Маладзечна адбудзецца адна з найбуйнейшых культурных і мастацкіх падзеяў у краіне. Гэты год не выключэнне. У гэты год у Маладзечна адбудзецца адна з найбуйнейшых культурных і мастацкіх падзеяў у краіне.

Кажды год у Маладзечна адбываецца адна з найбуйнейшых культурных і мастацкіх падзеяў у краіне. Гэты год не выключэнне. У гэты год у Маладзечна адбудзецца адна з найбуйнейшых культурных і мастацкіх падзеяў у краіне. Гэты год не выключэнне. У гэты год у Маладзечна адбудзецца адна з найбуйнейшых культурных і мастацкіх падзеяў у краіне.

НАЦБАНК ПРАПАНАВАЎ БАНКАМ ПАШЫРЫЦЬ КУПЛЮ Ў ГРАМАДЗЯН ВАЛЮТЫ ДЛЯ ЯЕ НАСТУПНАГА ПРОДАЖУ НА САЦЫЯЛЬНЫХ МЭТЫ

Нацыянальны банк Беларусі прапанаваў шэрагу буйных беларускіх банкаў пашырыць свае магчымасці ў набыцці ў грамадзян навунай замежнай валюты для яе наступнага продажу на сацыяльна значныя мэты. Аб гэтым паведаміў карэспандэнту БЕЛТА начальнік упраўлення інфармацыі Нацбанка Аляксандр Цімашэнка.

Паводле яго слоў, адпаведнае пісьмо Нацыянальнага банка накіравана ў крэдытна-фінансавыя установы. Ім рэкамендавана разгледзець пытанне аб ажыццяўленні іх асобнымі абменнымі пунктамі і касамі, размешчанымі на тэрыторыі буйных гандлёвых цэнтраў і рынкаў, аперацый толькі па куплі навунай замежнай валюты з аплатай у навуных беларускіх рублях.

Купленая замежная валюта павінна будзе накіроўвацца банкам на продаж насельніцтву для аплаты ім сацыяльна значных патрэб (лячэнне за мяжой, пражыванне і навучанне студэнтаў за мяжой, выезд за межы рэспублікі і сувязі з хваробай або смерцю сваёй і інш.).

Каб атрымаць дазвол на правядзенне такіх аперацый, банку трэба звярнуцца ў галоўнае Упраўленне валютнага рэгулявання і валютнага кантролю Нацыянальнага банка за атрыманнем адпаведнага дазволу. Пры гэтым неабходна пазначыць нумар і адрас абменнага пункта, касы, размешчаныя на тэрыторыі буйных гандлёвых цэнтраў і рынкаў.

Аляксандр Цімашэнка нагадаў, што цяпер актыўную работу па задавальненні патрэбнасці грамадзян у замежнай валюты для сацыяльных мэт праводзіць ААТ «АББ-Беларусбанк». Банк накіроўвае замежную валюту за кошт правядзення аперацый толькі па яе куплі праз абменныя пункты на пагранічных пераходах, тэрыторыях установаў адпачынку і затым рэалізуе насельніцтву. Да вырашэння гэтых сацыяльна значных пытанняў падключыліся таксама ААТ «Белінвестбанк», ААТ «Белаграпрамбанк», ААТ «Парытэзбанк». У ліпені 2011 года Нацыянальным банкам было прынята рашэнне прадаставіць ім права на набыцці навунай замежнай валюты на тэрыторыі ўстановаў адпачынку для яе наступнага продажу насельніцтву на сацыяльна значныя мэты.

Уладзімір Пуцін даручыў аперацыйна вызначыць паніжаючы каэфіцыент на цану газу для Беларусі

Прэм'ер-міністр Расіі Уладзімір Пуцін даручыў Міністэрства «Газпраму» прасіць перагаворы з беларускімі калегамі і ў бліжэйшы час вызначыць «інтэграцыйны паніжаючы каэфіцыент» для цэны паставак расійскага газу ў Беларусь, паведамляюць інфармаагенцыі.

«Прынята прыняцывае рашэнне, што з 2012 года цана на газ для Беларусі будзе вызначана з выкарыстаннем спецыяльнага «інтэграцыйнага паніжаючага каэфіцыента». Які павінен быць каэфіцыент, прашу ў самы бліжэйшы час вызначыць удзельнікі эканамічнай дзейнасці і Міністэрства энергетыкі, з беларускімі калегамі прапрацаваць», — сказаў Уладзімір Пуцін на пасаджэнні ўрада Расіі.

Рашэнне аб увядзенні каэфіцыента расійскі прэм'ер агучыў 15 жніўня на выніках праведзенага ў Маскве пасяджэння Савета Міністраў Саюзнай дзяржавы. Тады Уладзімір Пуцін падкрэсліў, што Расія, прымаючы гэта рашэнне, выходзіць з таго, што ў рамках інтэграцыйных працэсаў бакі павінны выйсці на умовы роўнай канкурэнцыі.

ЦЭНЫ НА БУДАЎНІЦТВА ЖЫЛЛЯ Ў МІНСКУ ДАГАВОРЫ ДА 15 МАЯ 2011 ГОДА, НЕ ЗМЯНЯЦА

Пра гэта паведаміў журналістам перад пачаткам прамой лініі старшыня Мінскага гарвыканкама Мікалай Ладуцька, адказваючы на пытанне БЕЛТА.

Мэр Мінска адзначыў, што апошнім часам у сталіцы павялічылася колькасць зваротаў па пытаннях будаўніцтва жылля для грамадзян, якія знаходзяцца на чарзе маючых патрэбу ў паліпшэнні жыллёвых умоў. «Адзначу, што падыходы ў гэтым напрамку дакладна былі раслічаны пры навадненні кіраўніком дзяржаўнага мінскага мікраараёна Усходні. Тым грамадзяне — чаравікі, якія заключылі дагаворы да 15 мая 2011 года, калі жылля аб'екты знаходзіліся ў стадыі будаўніцтва, атрымаюць у гэтым годзе сваё жыллё ў адпаведнасці з графікам ўводу ў эксплуатацыю і па тых цэнах, якія зафіксаваны ў дагаворах», — сказаў Мікалай Ладуцька.

Гэтыя графікі фарміруюцца. Накіраваны адпаведныя матэрыялы ў Саўмін для абгульнення і фарміравання агульных падыходаў па Беларусі на 2012 год», — адзначаў Мікалай Ладуцька.

БІЗНЭСМЕН ПАДМАНАЎ СТУДЭНТАЎ БОЛЬШ ЧЫМ НА МІЛЬЯРД РУБЛЁЎ

Маладыя людзі аддавалі яму грошы на павязку ў ШША 33-гадовы дырэктар адной са сталічных фірмаў падзараецца ў махлярстве ў асабліва буйным памеры. Следчыя разбіраюцца ў аферах кіраўніка, у выніку якіх выкіданы грошы беларускіх студэнтаў, што хацелі працаўладкавацца ў ШША на летнія канікулы. Зараз мільяцыя мае звесткі аб 300 пацярпелых і мяркуе, што на самой справе іх значна больш.

Як паведаміў ГГУС Мінгарвыканкама, першалачаткова гаворка ішла аб 35 мільёнах, якімі завалоўваў прадпрыемлік, аднак за два месяцы ў мільярд зварнулася суму пацярпелых, і цяпер урон склалася больш за мільярд рублёў. Свой бізнес мінчані пачалі ў 2003-м: арганізатар павяздаў набіраў групы студэнтаў, якія жадалі падзарабіць за мяжой, і накіроўваў іх у ШША. У апошні год у працы фірмы з'явіліся пэўныя нечаканасці: грошы збіраліся, а свае абавязкі кампанія выконвала не цалкам: дакладней, большасць з тых, хто аплаціў паслугу, у ШША так і не трапіла. Адна з прычын — страўскі дырэктар да азартных гульняў і таталітэтарна. Следчымі ўжо ўстаноўлены махлярскія схемы дзеяння бізнесмена, а ўсім пацярпелым аперацыйнікі раяць звяртацца з заявай у мільцыю.

Алена АЎЧЫНІКАВА.

ХРОНІКА АПОШНІХ ПДЗЕЙ

ГЕЛЬМУТ КОЛЬ РАСКРЫТЫКАВАЎ ПРЫНЯЦЦЕ ГРЭЦЫІ Ў ЕЎРАЗОНУ

Былы канцлер ФРГ Гельмут Коль заявіў, што прыняцце Грэцыі ў еўразон было памылкай і што, калі б ён узначальваў нямецкі ўрад, гэтага б не адбылося. Зараз, аднак, паводле меркавання Коля, ФРГ павінна зрабіць усё магчымае, каб выратаваць Грэцыю, дэфолт якой цяпер развал Еўропу.

У ДЗЕНЬ НЕЗАЛЕЖНАСЦІ Ў КІЕВЕ ЗАБАРАНІЛІ МАРШ АПАЗІЦЫ

Прыхільнікам Юліі Цімашэнкай не атрымаўся правяць міліцэйскія кардоны ў цэнтры Кіева. Апазіцыя заклікала прыхільнікаў далучыцца да ўдзельніцкай канцэрта з нагоды 20-годдзя незалежнасці на Майдане Незалежнасці ў сярду ўвечары.

У шматлікіх гарадах Украіны сілы, якія падтрымліваюць Юлію Цімашэнка і іншыя апазіцыйныя палітыкаў, збіраліся выйсці на мітынг з крытыкай прэзідэнта Віктара Януковіча. Але праз суды ў Кіеве, Адэсе, Харкаве і Роўне правядзенне акцыі было ці наогул забаронена, ці абмежавана ў часе і месцы. Гэтыя рашэнні былі прыняты па просьбе мясцовых улад, якія палічылі, што палітычныя акцыі перашкодзіць грамадзянам святкаваць Дзень незалежнасці.

Пасля дазволенага ўладамі мітыngu каля помніка Шаўчэнку ў цэнтры Кіева пратэстуючыя паспрабавалі прайсці да адміністрацыі прэзідэнта, каб перадаць сваю петыцыю. Аднак шлях дэманстрантам заступілі супрацоў-

нікі спецпадраздзялення «Беркут» МУС Украіны. Паміж прыхільнікамі экс-прэм'ера і міліцыяй пачалася сутычка. Апазіцыянерам удалося праехаць вонкава ачапленне, аднак другі мільённы заслон, узброены шчытамі і дубінкамі, натоўп спыніў. Які завялі прадстаўнікі апазіцыі, супраць дэманстрантаў у цэнтры Кіева выкарысталі слёззачэцны газ.

ІРАН ПАДАЎ НА РАСІЮ Ў СУД ЗА АДМОВУ ПАСТАВІЦЬ С-300

Іран звярнуўся ў міжнародны суд у сувязі з адмовай Расіі выканаць кантракт на пастаўку зенітных ракетных комплексаў С-300, паведамляюць інфармаа

УСТАЛЯВАНЫ ТЫСЯЧНЫ БАНКАМАТ «БЕЛАРУСБАНКА»

Гэтую падзею самі супрацоўнікі банка назвалі «алімпійскай». Бо тысяч банкаматаў — гэта баспрэчны рэкорд у карткавым бізнэсе краіны (кожны трэці банкамат у рэспубліцы належыць «Беларусбанку»). Юбілейнае ўстройства палоча працаваць у Лощыцы (Ігуменскі тракт, 20) у будынку надаўна адкрытага аддзялення «Беларусбанка».

Фота БЕЛТА

Невыпадкова юбілейны банкамат дастаўся менавіта маладому мікрабизнесу, які актыўна засяляецца. Сёння ў Мінску ўжо дастаткова ўсталявана такіх устройстваў самаабслугоўвання, і таму бліжэйшая задача банка — насычэнне новых мікрабизнесаў банкаматамі і інфакіёскамі, каб людзі маглі атрымліваць банкіўскія паслугі непасрэдна там, дзе яны жывуць.

Дарчы, першы банкамат быў усталяваны ў 1998 годзе. Яго функцыі былі абмежаваны толькі магчымасцю атрымліваць наяўныя грошы і праглядаць рэшту на рахунку. А сучасны банкаматы нават адрозніваюцца ад тых, што былі яшчэ пяць гадоў таму. Яны маюць пашыраны ступень абароненасці і дэзавальююць упадальнікам пластыкавых карткаў здзяйсняць шырокі спектр безаўмыльных аперацый: атрымліваць міні-выплату, плаціць за мабільную сувязь, хатні тэлефон, з'яўляюцца аб'ектамі тэлебачання, доступ у інтэрнэт, імгненна пераводзіць грошыявыя срэды з адной карткі на іншую. Пашырэнне функцый фактычна ператварэа банкамат у міні-аддзяленне банка, якое дазваляе размеркаваць кліенцкія патакі, памешчыць нагрузкі на банкіўскія работнікі і пазбавіцца ад чэраў. Акрамя таго, банкамат робіць паслугі банка больш даступнымі, бо карыстацца банкіўскімі серверамі можна кругласутачна. Таму не дзіва, што сёння аб'ёмы грошыявых срэдаў, якія атрымліваюць кліенты ў банкаматах, у пяць разоў перавышаюць аб'ёмы выданы наяўных грошай у аддзяленнях.

Надаўна банк пачаў усталяваць новыя віды банкаматаў з функцыяй Cash-in, а па вуліцы Якубоўскага, побач з заводам святлопрыбору, дзе пераважна працуюць людзі з парушэннем зроку, з'яўляюцца такі банкамат, якім могуць карыстацца людзі, якія дрэнна бачаць. Гэае ўстройства аснашчана кнопкамі, якія дэзавальююць навабачкаў знайсці патрэбную клавішу. Людзі з аслабленым зрокам змогуць разабраць больш выразныя надпісы на кантрансным экране. Акрамя таго, аперацыі на банкаматэ суправаджаюцца галасовай падтрымкай — чалавек чуе падказку, як яму дзейнічаць.

— Адно са стратэгічных задач банка з'яўляецца дэвідзенце банкіўскіх паслуг максімальна блізка для нашых кліентаў, каб гэта было зручна і даступна ў любы час, — заўважыў намеснік дырэктара разліковага цэнтра пластыкавых карт ААТ «АСБ Беларусбанк» Генадзь СЕРЫ. — Акрамя таго, што мы ўсталяваем банкаматы, банк сёння валодае дастаткова шырокай сеткай інфакіёскаў, якія больш арыентаваны на тое, каб кліенты маглі здзяйсняць безаўмыльныя плаццяжы (у адрозненне ад банкаматаў у інфакіёсках спектр такіх плаццяжоў значна шырэйшы). Акрамя таго, зараз мы актыўна развіваем дыстанцыйныя банкіўскія сэрвісы: інтэрнэт-банкінг, Мабільны банк, СМС-Банк. Гэтыя паслугі па меры іх развіцця дэзавальююць нашым кліентам здзяйсненні банкіўскія аперацыі, не выходзячы з дома.

Між іншым, у свеце зараз працуюць каля двух з паловай мільёнаў банкаматаў. А самы першы банкамат з'явіўся ў 1967 годзе ў Англіі. Адзін з кліентаў банка, які на хвіліну спазніўся ў банк, каб атрымаць грошы, прыдумав банкамат, а за аснову ўзяў апарат, які выдаваў шакаладкі. З першых банкаматаў грошы здымаліся пры дапамозе ваучэра, які напачатку трэба было закупаць у банку. Штуршком для развіцця банкаматнага бізнэсу паслужыла з'яўленне ў 1976—77 гадах пластыкавых карткаў. Сёння банкаматы маюць мадэрнізацыю. У некаторых краінах ужо ўсталяваны біяметрычныя банкаматы, для карыстання якімі не патрэбна картка: разумная машына вызначае кліента па адбітках пальца ці сцячатых вока.

Я пацвікалася ў кіраўніка тэхнічнага ўпраўлення Анатоля Чарняцка, ці не з'явіцца ў бліжэйшыя часы біяметрычныя банкаматы і ў Беларусі. Па яго словах, такое пытанне ўжо разглядалася. Але, каб увесці такую паслугу, неабходна моцная мадэрнізацыя працэсінгавага цэнтра і банкаматаў, што даволі дорага. Таму ўсталяваць біяметрычныя банкаматы пакуль не плануецца.

— Якія б парады вы далі кліентам, што карыстаюцца банкаматамі? — пацвікалася ў Генадзь Серага.

— Быць уважлівым. Уважліва сачыць за паведамленнем на экране, гукавым суправаджэннем. Не мітусяцца, калі нехта адцягне ўвагу кліента, — праз 30-40 секунд банкамат можа забраць картку. Устаноўлена павінна гэта зрабіць у мэтах бяспекі кліента. А калі раптам з чалавекам нешта здарылася, — напрыклад, стала дрэнна? Нельга аддаваць картку іншым людзям ці гаварыць спойні код. Яна — як вяс уласны кашалек, але з адной асабліваасцю: згубіўшы картку, вы не згубіце грошы.

З'яўляючыся баспрэчным лідарам на карткавым рынку Беларусі, банк будзе працягваць развіваць сэрвісы самаабслугоўвання. Сёлетня ў рэспубліцы плануецца ўсталяваць яшчэ каля 30 банкаматаў, 10 з якіх — у сталіцы.

Алена ДЗЯДЗЮЛЯ.

У ГОМЕЛІ ВЫНЕСЕНЫ ПРЫГОВОР ПА БУЙНЫМ КРАДЗЯЖЫ МАТЭРЫЯЛЬНЫХ КАШТОЎНАСЦЯЎ ФІЛІЯЛА БЕЛТЭЛЕКАМА

Суд Чыгуначнага раёна Гомеля вынес абвінавачаны прыговор тром грамадзянам, якія выкрадалі таварна-матэрыяльныя каштоўнасці РУП «Белтэлекам». Памер урону, нанесенага прадпрыемству іх дзеяннямі, склаў Вр500 млн, паведамліў БЕЛТА ў прэс-групе УКДБ па Гомельскай вобласці.

Сярод асуджаных былы старшы электрамеханік лінейных збудаванняў сувязі і абаненцкіх устройстваў кабельнай групы лінейнага цэха Гомельскага гарадскога вузла электрасувязі Гомельскага філіяла РУП «Белтэлекам», мантажнік (інжынер) сувязі рамонтна-будаўнічай вытворчасці гэтага ж прадпрыемства, а таксама дырэктар адной з гомельскіх камерцыйных структур.

Супрацоўнікі ўпраўлення КДБ Беларусі па Гомельскай вобласці спынілі іх злачынную дзейнасць у 2008 годзе. У ходзе следства было ўстаноўлена, што ў перыяд з 2004 па 2008 гады старшы электрамеханік і мантажнік выкрадалі новы кабель для правядзення рамонтных работ і іншыя таварна-матэрыяльныя каштоўнасці, за якія неслі адказнасць. Маёмасць прадпрыемства незаконна спісвалася, а затым рэалізавалася прадстаўнікам камерцыйных фірм. Ажыццяўлялася гэта як за наяўны разлік, так і шляхам паставак па падробленых документах ад імя лжэпрадпрыемальных структур.

Акрамя таго, старшы электрамеханік кіраваў работнікамі, якія праводзілі планавыя і аварыйныя рамонтны лінейна-кабельных збудаванняў сувязі. Следствам былі сабраны до-

Арэнда жытла КВАТАРАНТЫ НЕ МОГУЦЬ БОЛЬШ, А ГАСПАДАРЫ НЕ ХОЧУЦЬ МЕНШ

КАЛІ тыдзень таму згадзіўся дапамагчы сваёй даўнаму сябру з Лепеля, якому неабходна было адшукаць здымнае жыллё для дачкі-студэнткі ў Мінску, то нават і не ўяўляў, з якімі праблемамі можна сутыкнуцца ў гэтай сферы за «паўкроку» да восені.

Таннай прапановы амаль не засталася

Яшчэ ў першыя дні жніўня пэўная частка маладых людзей актыўна шукала сабе здымнае жыллё. Пыпыт і цэны тады былі мінімальныя, аднак... Навошта здымаць жыллё загодзі, калі вычыцца ты пачынаеш у верасні? Згодзен, але...

Менавіта цяпер у сталіцы назіраецца вельмі вялікая хваля павелічэння попыту на здымнае жыллё з боку студэнтаў і не толькі. Калі кліенцкія становаціца вельмі шмат, то рынак не паспявае аднаўляцца і прапаноўва зважэцца да мінімуму.

Дачка майго таварыша хацела зняць невялікую кватэрку з мэбляй на даражэй за 170 долараў у эквіваленце на Наўбанку. Дзяўчынка ўжо адшукала сабе прыяцельку на кватэру, тады кожнай было б плаціць па 425 тысяч рублёў плюс палову камунальні. Для лепельскай заробкаў грошы вялікія, але «выцягнуць» магчыма. Кватэру трэба было адшукаць побач са станцыяй метро «Маскоўская».

Мне здавалася, што заказ даўнага сябра выканаю лёгка, бо неўдзя дэсяць-два таму звычайна аднапакаёвая кватэра каштавала 150—170 долараў. Праблем не было ніякіх.

Цяпер цэнікі сур'ёзна змяніліся. Паводле інфармацыі агента па аперацыях з жыллёвай нерухомасцю агенцтва нерухомасці «Дзіна» Іны КУЛЬША, мінімальны цэнік самых «слабенькіх» аднапакаёвых кватэр без мэблі ў Заводскім раёне або ў новабудулоўскіх складае не менш за 180—190 долараў плюс квартплата. Па такім кошыце кватэры часткова з мэбляй атрымліваюць сабе новых гаспадароў амаль імгненна. Але нават па такім завышаным кошыце на слабенькае жыллё танніх кватэр не хапае менавіта для студэнтаў. Традыцыйна гаспадары ўтульных маленькіх кватэр даволі асцярожна ставяцца да студэнтаў. Калі я непасрэдна спрабаваў дамовіцца з гаспадарам падобнага жылля, то апошніш цікавіла тое, як далёка жывуць бацькі студэнтаў, а таксама хто будзе непасрэдна адказваць за стан кватэры, калі што здарыцца? Адказваць «па поўнай» (падпісваючы паўную паперу) за дачку сябра і яе прыяцельку я адмаўляўся.

Аднапакаёўка — зноў 200 USD?

У асобных інтэрнэт-парталах кліентам прапаноўвацца часам і таннейшэе віртуальнае жыллё, але... Наш эксперт стардарыня Кульша адзначае, што сярэдні цэнік стандартных аднапакаёвых кватэр у спальных раёнах складае ўжо не менш за 200 долараў. Больш якаснае жыллё такога рангу каштуе 220—230 долараў, а невялікія кватэры бліжэй да цэнтра і побач са

знакавымі буйнымі навучнымі ўстановамі дасягаюць ужо 250 долараў. Невялікая кватэрачка недалёка ад станцыі метро «Маскоўская» (чатыры прыпынкі на аўтобусе) мела мінімальныя цэнікі ў межах 200 долараў. Аднак гаспадыня брала плату ці толькі ў валюце, ці па курсе 7 тысяч за 1 USD. У гэтым выпадку кошт арэнды дасягае ўжо 1,4 млн рублёў плюс аплата камунальні. Атрымліваюцца 700—770 тысяч рублёў толькі за жыллё — такіх выдаткаў мой сябра «пацягнуць» ужо не мог.

Двухпакаёўкі падаражэлі прыкладна на 30 USD

Якраз гэтымі днямі ўслед за ліквіднымі аднапакаёвымі кватэрамі павялічыліся цэнікі і на двухпакаёўкі. Цяпер звычайныя двухпакаёўкі кватэры невялікіх плошчаў у старых мікрабизнесах, бліжэй да кальцавой па вуліцы Казінец, у Чыжоўцы і Шабанах прапаноўваюць на танней чым за 220—230 долараў. Гэта не зусім стандартнае жыллё, бо гапоўным чынам па такім цэніку існуюць кватэры без мэблі і не ў лепшым стане. Сярэдні кошт ліквідных аднапакаёвак дасягае ўжо 250—300 долараў. Спраўды якасныя кватэры з сучаснай мэбляй каштуюць да 350 долараў, а бліжэй да цэнтра — 420—500 USD і больш.

— Ну што, мілок, патрэбен куток? Агенцтва нерухомасці

Каб адшукаць больш-менш таннае жыллё, апошнім часам студэнты пачалі «кампанаванне» і здымаць шматпакаёвыя кватэры. Для 3—4 чалавек, а часам і больш, здымаецца трохпакаёвая кватэра. Самыя спрыяльныя прапаноўваюць па трохпакаёвых кватэрах існуюць у далёкіх новабудулоўскіх побач з кальцавой дарогай. У новых дамах вялікія па плошчы кватэры без мэблі прапаноўваюць за 250—300 долараў. Калі падзяліць агульны цэнік арэнды на ўсіх жыхароў, то атрымліваюцца і параўнальна нядорога. Праўда, тут існуе адно сур'ёзнае «але»... У новых кватэрах звычайна зарэгістраваны толькі адзін гаспадар, таму зямой памер камунальных плаццяжоў можа павялічвацца даволі моцна. Справа ў тым, што за аццпенне лішняй

плошчы, у залежнасці ад колькасці зарэгістраваных жыхароў, трэба будзе плаціць ужо ўдвай больш. Сярэдні кошт трохпакаёвых кватэр з мінімальным наборам мэблі і бытавой тэхнікі складае 350—420 долараў. Бліжэй да цэнтра нават сярэднія па плошчы трохпакаёўкі каштуюць ад 430 да 550 долараў.

Трэба дамаўляцца з улікам доўгатэрміновай перспектывы

Спецыялісты рынку арэнды сталічнай нерухомасці адзначаюць, што цяпер у агенцтвах існуе шмат заявак на таннае і ўтульнае жыллё для сваіх дзетак менавіта з боку бацькоў першакласнікаў. Кліенты жадаюць здымаць кватэры коштам да 150—180 долараў. Больш за тое, іншагодня згаджаюцца плаціць толькі ў рублях і па курсе ў абменніках. Вось тут узнікае сутыкненне інтарсаў, бо гаспадары сталічных кватэр трываюць кошыты да апошняга, а калі згаджаюцца прымаць плату ў рублях, то долар лічыцца ўжо не менш як 6,5—7,8 тысяч рублёў.

Так, на хвалі ажыятажнага попыту патэнтныя кватэранты будуць вымушаны здымаць дарагія кватэры. Аднак праз месяц або два грошы ў бацькоў студэнтаў скончацца, пасля чаго кліенты пачнуць масава адмаўляцца ад дарагой арэнды і будуць шукаць іншыя варыянты вырашэння жыллёвай праблемы.

Павялічыцца попыт на асобныя пакойчыкі

Сучасныя студэнты сёння хочуць жыць самастойна і ў камфортных умовах, але... Цяперашнія заробкі не заўсёды дэзавальююць выканаць пажаданні маладых. Наш эксперт спадарыня Кульша не рэкамендуе бацькам «зьяліньскі» студэнтаў адразу ў першы год прапаноўваць сваім дзеткам поўную свабоду. Лепш папашукаць асобны пакойчык у стандартнай шматпакаёвай кватэры, дзе пад прыглядом гаспадыні маладыя студэнты будуць і спраўды ўпарта вычыцца. Часта так адбываецца, што цалкам адкватэры людзі пры поўнай свабодзе вельмі хутка мяняюцца, і далёка не ў лепшы бок. Пакойчык на аднаго чалавека цяпер каштуе 80—100 долараў. Калі ў пакойчыку жывуць два студэнты, то з кожнага бяруць па 50—60 долараў.

Калі прынята рашэнне, што студэнты павінны жыць у кватэры, тады маладых людзей трэба падрыхтаваць да самастойнага жыцця. Часта гаспадары кватэр не жадаюць мець справу са студэнтамі, бо на гэта існуюць прычыны. Часам маладыя не ўяўляюць, як трэба падтрымліваць парадка ў чужой кватэры.

Уласнікі параўнальна якасных кватэр павялічваюць цэнікі менавіта для студэнтаў, бо спрабуюць такім чынам засэрцаваць сябе ад магчымых праблем з рамонтам. У гэтым выпадку бацькі могуць пісьмова паабяцаць гаспадарам жылля падтрымліваць кватэру ў ідэальным стане. Аднак тады неабходна будзе наведваць сваіх дзетак мінімум раз на тыдзень на працягу некалькіх месяцаў.

Сяргей КУРКАЧ.

СПАДЧЫНЫ ШМАТ, А ДЛЯ ЯЕ ЗАХАВАННЯ НЕ ХАПАЕ КАДРАЎ

У Косаўскім палацы можна будзе жыць, у Мінску з'явіцца музейны квартал, у Нясвіжскім замку будуць паказваць рэстаўрацыйныя работы, а інтэр'ер Спаса-Ефрасіннеўскай царквы будзе такім жа, якім яго бачыла Ефрасіння Полацкая. Аб усім гэтым стала вядома на прэс-канферэнцыі «Мерапрыемствы па ахове і рэстаўрацыі аб'ектаў гісторыка-культурнай спадчыны Беларусі», якая адбылася ў Грамадскім прэс-цэнтры.

Ігар ЧАРНЯЎСКІ, начальнік ўпраўлення па ахове гісторыка-культурнай спадчыны і рэстаўрацыі Міністэрства культуры, паведамаў, што сёння ў дзяржаўным спісе гісторыка-культурных каштоўнасцяў 5397 аб'ектаў. Па яго словах гэта і помнікі архітэктуры, і помнікі археалогіі, і гісторыі, і мастацтва.

«Але нам называлі ў свой час такую лічбу: патэнтныя Беларусі — 15679 аб'ектаў», — сказаў чыноўнік. Зараз рэстаўрацыйныя работы праводзяцца на пятнаццаці асобных аб'ектах. Сярод якіх замкавы комплекс у Міры, Нясвіжскі палацава-паркавы ансамбль. У апошнім сьветла асноўныя работы амаль завершаны, хоць некаторыя з іх нельга праводзіць хуткімі тэмпамі. Таму цяжка рэстаўрацыя пакуль што не спыніцца. «Можа быць, упершыню ў Беларусі будзе зроблена такое: самы рэстаўрацыйныя работы могуць стаць на поўны перыяд «музейным экспанатам», калі наведвальнікі змогуць пазнаёміцца непасрэдна з працэсам рэстаўрацыі», — заявіў Ігар Чарняўскі. Таксама прынята наступнае рашэнне: Нясвіжскі замак павінны быць такім, якім ён дайшоў да нашага часу пасля праблемаў, з якімі даводзіцца суты-

кацца. Асноўная з іх — кадравы голад. «Калі яшчэ ў аб'яўчанках ва ўпраўленнях культуры працуюць канкрэтныя спецыялісты, — расту-мачаў Ігар Чарняўскі, — то ў раёнах далёка не ўсюды ёсць таленты. Напрыклад, у адным з раёнаў Магілёўскай вобласці прызначаны такім спецыялістам тэхнічнага работніка аддзела культуры райвыканкома».

Лічыцца адна праблема — немагчыма адназначна вызначыць некаторыя аб'екты. «Згодна з праектам «Замкі Беларусі», Наваградскі замак будзе законсерваваны, бо няма дастатковых звестак для аднаўлення. Суды адносіцца і Кружскі замак, Галышанскі, Быхаўскі».

Міністэрства культуры таксама турбуе, што рабіць з вельмі запущанымі аб'ектамі. «Гістарычныя аб'екты, якія не выкарыстоўваюцца і знаходзяцца ў вельмі дрэнным становішчы, будуць прадавацца прыватным асобам за адну базавую велічыню. Гэта ідэя зараз прапрацоўваецца. Але магчыма, цана падчас аўкцыёну будзе расці ў залежнасці ад попыту на аб'ект».

Але нягледзячы на цяжкасці, плануецца новыя рэстаўрацыі. Напрыклад, Старога замка ў Гродне. Аб гэтым паведамаў Сяргей МАЦЕВІЧ, намеснік начальніка ўпраўлення культуры Гродзенскага аблвыканкома: «Архітэктурны праект ужо распрацаваны. Работу распачаць плануецца ў 2013 годзе».

Уладзіслаў КУЛЕЦКІ.

437 МІЛЬЯРДАЎ РУБЛЁЎ КАНФІСКАВАНЫ Ў ВАЛЮТЧЫКАЎ

Такі папярэдні вынік барацьбы з чорным рынкам валюты ў Магілёўскай вобласці.

Ад пачатку сакавіка вядуць актыўную працу па супрацьдзеянні незаконным валютным аперацыям супрацоўнікі ўпраўлення па барацьбе з эканамічнай злачыннасцю Магілёўскага УУС і ўпраўлення Дэпартамента фінансавых расследаванняў КДК Магілёўскай вобласці.

У выніку выяўлена 98 парушэнняў парадку валютных абменных аперацый. Пад крымінальна пераслед трапілі чатыры чалавекі. Затрыманні адбыліся ў Бабурыніцы, Асіповічах, сярод парашульнікаў ёсць мінічане. За канфіскаваныя грошы ў амаль палову мільярда рублёў можна было б, напрыклад, набыць аўтобус альбо укомплектаваць камп'ютарныя класы для некалькіх школ.

Да адміністрацыйнай адказнасці прыцягнута больш за два дзясяткі чалавек, якія скарысталіся паслугамі валютчыкаў. Як вядома, у такіх кліентаў не толькі канфіскаваныя грошы, але і прызначаны штраф у памеры да 100 базавых велічынь.

Алена КАЗЛОВА.

Абзац

Мінская вобласць выканала дзяржаказ па здачы збожжа. Гаспадаркі сталічнага рэгіёна паставілі ў лік дзяржаказу 240 тыс.т збожжа, што складае 100 працэнтаў плана. Гэта другая вобласць пасля Віцебскай, якая паспяхова выканала план дзяржаказу.

Намякцую авіябомбу часоў Вялікай Айчыннай вайны знайшлі рабочыя, якія капалі катлаван, на будпляцоўцы ў раёне вул. Быхаўскай. Першапачаткова яна знаходзілася на глыбіні каля 1,5 м. Міліцыя аперацыйна ачыла месца вакол небеспечнай знаходкі і правяла эвакуацыйна грамадзян. Сябры вызначылі, што бомба мела вагу 50 кг з выбуховым рэчывам магнусацно каля 20 кг у трыпалавым эквіваленце. На спецыяльным аўтамабілі авіябомбу перавезлі на пад'ёмніку пляцоўку за межамі гарада.

На памежны пункт прапуску «Бялякі» Ашмянскай м'ітні прыбыў аўтамабіль «ДАФ», які рухаўся з Літвы ў Беларусь. Згодна з дакументамі з Новай Зеландыі ў адрас адной з беларускіх фірмаў перавозілася партыя з'яўляега профілю Пры аглядзе грузу ў супрацоўнікаў мытні з'явілася сумненне, што профіль выраблены са сталі. Вырасылі правесці мытную экспертызу. Паводле заключэння эксперта, профіль выраблены з алюмінію. Мытная пошліна на металічны профіль з алюмінію значна вышэйшая за кошыце, чым са сталі. У выніку партыя алюмініевага профілю агульным коштам больш ВР1 млрд канфіскавана.

Першы ў Беларусі банкамат для інвалідаў-калясачнікаў устаноўяць у лістападзе ў Мінску на скаржыванай вуліцы Батанічнай і Даўгабродскай. Банкамат зроблены спецыяльна для людзей з абмежаванымі магчымасцямі, якія бесперашкодна змогуць пад'ехаць да яго на інваліднае калёсыца па пандусах. Істотным адрозненнем банкамата стане тое, што ён будзе значна ніжэйшы за стандартны. Дарчы, сёлетня ў беларускай сталіцы ўжо ўстаноўлены банкамат, прызначаны для людзей з парушэннямі зроку.

Шасцігадовае хлопчык загінуў пад коламі трактара ў Вёскі-Білінскім раёне. Трагедыя адбылася 23 жніўня ў поле ў вёсцы Дзянісавічы. Трактарыст, накіроўваючыся пасля абеда на працу, падвёз да поля двух унучак — 8-гадовага дзяткучыку і яе 6-гадовага брата. Высадзіўшы дзятку, якія павінны былі вяртацца ў вёску, ён паехаў далей. Пры гэтым мужчына не заўважыў, што хлопчык засочыў на прычэп і падчас руху трактара апынуўся пад яго коламі.

З канвеера ААТ «Беларускі аўтамабільны завод» 24 жніўня сышоў двухтысячны кар'ерны самазвал грузапад'ёмнасцю 55 т. Юбілейная машына будзе адпраўлена пастаяннаю спажыўцю беларускага прадпрыемства — ААТ «Вугляная кампанія «Кузбасэрэз-Вугаль» у Расію. Першыя машыны грузапад'ёмнасцю 55 т пачалі выпускаць на Белазе 15 гадоў таму. Самазвал вельмі запатрабаваны, і на прадпрыемстве пастаянна паступаюць заяўкі ад спажыўцю на яго пастаўку ў горнарудныя кар'еры.

У пункце мытнага афармлення «Казловічы» на беларуска-польскай мяжы затрымана 6 т клубняў элітных кветак. Кантрабандні груз знішчаны ў аўтацінкі, які рухаўся з Галандыі ў Расійскую Федэрацыю. Для таго, каб параўнаць фактычную колькасць тавара з лічбамі, паказанымі ў суправадзеным дакументам, мытнікам давалося пералічыць усё 17 т грузаў, які перавозілі, на што пайшло б дзён. У выніку неадпаведнасць скла-ла 78 тыс. штук цыбулі.

Бабурыўскім міжгранізонным ваенным судом да пакарання ў выглядзе пазбаўлення волі тэрмінам на 1 год з адтэрміновай якой выканання на 1 год асуджаны сяржант адной з воінскіх часцей Аршанскага гарнізона. Як высветлілася, асуджаны, будучы дзяржаўным па роце, стаў сведкам неўстаўных адносін з боку стараслужацых да навабранаўца, але не спыніў гэтых супрацьпраўных дзеянняў і не даваў аб іх непасрэднаму начальніку.

У вёсцы Князева Зэльвенскага раёна на вуліцы са слядамі збоцця выяўлены труп непрацуючага жыхара вёскі Падбалоце 1960 года нараджэння. Экспертыза ўстанавіла, што смерць мужчыны наступіла ад чарпана-мазгавой траўмы, пераломаў рэбраў і разрываў унутраных органаў. Высветлілася, што яго падчас сваркі збілі два мясцовых падлеткі — навуцнец Магілёўскага спецыяльнага прафесійна-тэхнічнага вучылішча закрытага тыпу і вучань 7-га класа Князевскай гімназіі.

34-гадовая санітарка адной са сталічных бальніц зарабляла опіем. Міліцыя выклікала суседзі, калі пака, які дасючыся з кватэры на месцы злчынасць. Пры аглядзе ў кватэры выявілі 32 бутэлькі опію, большая частка з якіх была схавана, а астатнія проста валяліся на падлозе. Жанчына мае двое дзяцей, якіх у яе ўжо ў другі раз забралі ў дзіцячы дом, а яе муж з разоў пабываў за кратамі за захоўванне наркатычных срэдаў і ўтрыманне прытона ў сваім доме.

Навукоўцы з Галандскай арганізацыі па прыкладных даследаваннях вызначылі, што самым бяспечным для наваколлага асяроддзя спосабам пахавання з'яўляецца рэсаміацыя — гідроліз цела ў шчолачным асяроддзі. На другім месцы апынулася кр'яміяцэла, а замыкаюць спіс кр'яміяцыя і звычайнае пахаванне.

Поўны абзац

Канадскі школьнік паспяхова прыняў роды ва ўласнай маці. Яму ўдалося акуртныя выняць дзіця з радзавых шляхоў, пасля чаго з дапамогай нажніц і заціску, які знайшоўся дома, перарэзаць пупавіну. Як пасля расказаў хлопчык, яму дапамаглі праглядзець раней тэлеперадачы пра тое, як праходзяць роды, і некалькі кніг на гэтую тэму з хатняй бібліятэкі.

Суд Лос-Анджэлеса прыняў рашэнне арыштаваць 59-гадовага бізнэсмана за кармленне галубоў. Каля года назад мужчына пачаў сістэматычна падкармліваць птушак непадалёк ад аэрапорта Боб-Хоўп, ад чаго іх папуляцыя ў гэтым раёне значна павялічылася. Па словах пілотаў, зараз сутыкненні самалётаў з птушкамі здараюцца кожны месяц.

Паводле паведамленняў карэспандэнтаў «Звязды» і інфармагенцтваў.

Государственное предприятие «

БЛИЗКАЯ УЛАДА

СУСЕДЗІ СВАРАЦЦА, А ВІНАВАЦЯЦЬ ДЗЯРЖАВУ

Зямля і жыллё — гэтыя дзве тэмы сталі лейтматывам асабістага прыёму грамадзян старшынёй Мінскага абласнога выканаўчага камітэта Барысам БАТУРАМ у Салігорску.

Саламонава рашэнне

Нездарма гавораць, што прасцей любіць усё чалавецтва, чым свайго суседа. Многіх спрэчак, у якіх давалася разбірацца кіраўніку аблвыканкама, можна было б пазбегнуць, калі б людзі не квапіліся на чужое, не псавалі б сабе і суседу нервы з-за метра спрэчнай мяжы зямельнага ўчастка. На жаль, для некаторых грамадзян прыняцц «жылі годна і дай жыць іншым» не з'яўляецца ўзорам паводзін.

Выпадак з жыцця: двое суседзяў не могуць вызначыцца з мяжой паміж участкам. Спрэчкі цягнуцца не год і не два, і канца цяжбе не бачна. Каб паставіць, нарэшце, кропку ў гэтым пытанні, Барыс Батура даручыў старшыні Салігорскага райвыканкама на працягу двух тыдняў узвесці за бюджэтных сродкі на мяжы ўчасткаў агароджу — у адпаведнасці з існуючай дакументацыяй.

— Забетаніруйце, — удакладніў Батура, маючы на ўвазе надзейнасць будучага «памежа». — Будучы перашкаджаць — задзейнічайце міліцыю. А калі адзін ці другі сусед агароджу пашкодзіць — спагнаць штраф... З зямельнымі спрэчкамі заўсёды так: суседзі паміж сабой сварачца, а вінавацця дзяржаву.

У гарадскім пасёлку Старобін суседзі пяты год дзеляць зямлю. Бацьку скаржніцы, якая прыйшла на прыём, яшчэ ў 30-х гадах мінулага стагоддзя далі ля дома 12 сотак. Аднак сусед паступова захопліваў гэту тэрыторыю, у выніку чаго ўчастак скаржніцы скараціўся да 7,5 соткі, затое ў суседа вырас да 20. Некалькі гадоў таму сусед вырашыў аформіць дзяржаўны акт на зямлю, пры гэтым прыхіліўшы яшчэ 0,5 метра. Скаржніца звярнулася ў суд, які адмяніў дзяржаўны акт і ўсё рашонні, з ім звязаныя. Але суд не вызначыў межаў, бо пасялковы выканкам

не прадставіў адпаведных дакументаў, якія пацвярджалі б першапачатковыя межы ўчасткаў. Па факце ў суседа да гэтага часу застаецца ў карыстанні 20 сотак, а ў скаржніцы — 7,5. У дадатак на прыхопленай тэрыторыі ўзведзены пабудовы, зносіць ці пераносіць якія сусед не збіраецца... Мясцовыя ўлады прапаноўвалі ў якасці выйсця размежаваць участкі не па прамоі, а абмяночы старыя пабудовы. Скаржніцу гэта задаволіла б, але супраць — «захопнік». Жанчына просіць аддаць ёй хоць колькі зямлі, але саступаць апанент не збіраецца і сам падае заяву ў суд.

З улікам складанасці пытання, Барыс Батура даручыў начальніку Мінскага абласнога землеўпарадкавальнай службы асабіста выехаць на месца і разабрацца ў сітуацыі.

Яшчэ адной жыхарцы Старобіна таксама не пашанцавала з суседзямі. У двары свайго прыватнага дома маладая жанчына трымае трох пародзістых сабак, рэгулярна вывозіць іх на спецыялізаваныя выстаўкі. Сабакі, па словах гаспадыні, выхаваныя, не выюць, не брзашуць. А суседка ўжо тры гады шле лісты ва ўсе інстанцыі: маўляў, сабакі жыцця не даюць. Начальнік РАУС, які прысутнічаў на прыёме, пацвердзіў неабгрунтаванасць скаргаў, што неаднойчы было ўстаноўлена падчас правядзення праверак усімі профільнымі службамі. Парушэнняў заканадаўства з боку гаспадыні сабак няма. Міліцыянеры нават па агароджы гукалі, каб прымусіць сабак забрахаць, але тыя даказалі сваю выхаванасць і голас ні разу не падалі. Уся праблема ў тым, што нэўрымслівая суседка працягвае дасылаць скаргі ва ўсе інстанцыі, а тыя вымушаны зноў і зноў паўтараць праверкі, каб адрэагаваць на чарговы «сінгнал».

— Калі ўсё, што вы гаворыце, — праўда, тады перастанце туды хадаць, — звярнуўся старшыня Мінаблвыканкама да работніка міліцыі, — а калі суседка будзе працягваць скардзіцца, — накіроўвайце яе лісты мне.

Рамонтныя страсці

Шматдзетная маці, якая без мужа выхоўвае дзіця-інваліда, пражывае ў старым доме і прыйшла на прыём прасіць папелішчы яе жыллёвыя ўмовы.

— Вы скардзіцеся, што дом у вас стары. Вы такім яго і атрымаў, — пацкавіўся Барыс Батура. — Не? Для таго, каб дом заставаўся ў

нормальным стане, яго трэба даглядаць, а вы свайго проста запустылі, — дадаў ён, разглядаючы фотаздымкі хаты. — Жанчына, калі пастараецца, заўсёды можа стварыць утульную абстаноўку ў доме. Хай там будзе бедна, затое чыста і акуратна.

Калі ж высветлілася, што старэйшаму сыну (не інваліду) ужо споўніўся 21 год, што ён жыве і працуе ў сталіцы, старшыня абласнога выканкама падвёў пад размовы рысу: — Рукі ёсць у хлопца, ногі ёсць, хай прыязджае і дапамагае. Мы са свайго боку можам толькі аказаць вам матэрыяльную падтрымку на правядзенне рамонтна. Дом мянцэ мы не будзем. У вас — прыватная маёмасць і ёсць працаздольныя дзеці. Да свайго жылля трэба ставіцца належным чынам.

З падобным пытаннем да Барыса Батуры звярнулася і сям'я пенсіянера са Слуцка. Дом яны некалі атрымалі ад Слуцкага льевазавода, дзе жонка адпрацавала 38 гадоў. Пабудаваны ў 1960 годзе, будынак за ўвесь час не меў ніводнага капрамонтна. Сёння ён непрыдатны

для пражывання. Жыльцы просяць зрабіць праектную дакументацыю і правесці капітальны рамонт.

Як патлумачыў намеснік старшыні Слуцкага райвыканкама, сям'і скаржніку раён прадастаў у Слуцку падменнае жыллё на час правядзення капрамонтна іх дома, але самі жылцы пераязджаць туды адмаўляюцца. Пенсіянеры пацвердзілі гэты факт і абгрунтавалі сваю пазіцыю нежуданым раённым улад рабіць праект дома. «А без праекта яны добры рамонт усё роўна не зробіць!» — перакананы людзі.

— Гэта ваш уласны дом? — спытаў Батура. — Не? Значыць, дзяржаўны. Вам прапаноўваць пераязджаць у жыллё падменнага фонду, і тады мы зробім вам рамонт. А вы — не жадаеце. Працябеце паказаць дакументацыю, хоць не з'яўляецеся гаспадарамі і грошы за рамонт плаціце не будзеце. Такім чынам, калі на працягу тыдня вы пераселіцеся, да пачатку ацэпальнага сезона вам зробіць рамонт, аднак калі сарваеце пераезд — да рамонтна ніхто не прыступіць. *(Заканчэнне на 2-й стар. «МС»)*

ТОНЫ «ЛІХІХ» РАСЛІН ЗНІШЧЫЛІ

У Віцебскай вобласці падчас правядзення аперацыі «Мак» супрацоўнікі органаў унутраных спраў толькі ў ліпені выявілі каля 340 фактаў незаконных пасеваў канопляў і маку на плошчы амаль што 5 тысяч квадратных метраў. Знішчана больш як 4 тоны раслін, якія ўжываюцца пры выработе наркатыкаў. Заканадаўствам за пасеў або вырошчванне нават без мэты збыту раслін, што змяшчаюць наркатычныя рэчывы, прадугледжаны штрафныя санкцыі — да 20 базавых велічынь.

У вобласці на ўліку ў органа аховы здароўя знаходзіцца больш за 1,2 тысячы чалавек. Насамрэч колькасць тых, хто ўжывае наркатыкі, нашмат большая. Як канстатуецца нарколагі, у апошні час у моладзі ўсё больш «папулярнымі» становяцца небяспечныя псіхатропы рэчывы — амфетамін і экстазі, бо з імі «веселей» на дыскатэках і ў начных клубках, а таксама розныя сумесі для курэння з псіхатропнымі рэчывамі.

Каб «падрабіць на наркатыках», іх перавозкай рызкуюць займацца людзі, вельмі далёкія ад крымінальнага свету. У прыватнасці, да 8 гадоў пазбаўлення волі ў судзе прыгаварылі санітарку, якая працавала ў адной з віцебскіх устаноў аховы здароўя. Яна, пажылая жанчына, стала кур'ерам: перавозіла з суседняй краіны каля 200 грамаў герайну. У сярэдзіне ліпеня на віцебскім чыгуначным вакзале затрымалі 33-гадовую супрацоўніцу прыватнай фірмы, пры якой было 190 грамаў герайну, а гэта — аж 500 доз. Кошт канфіскаванага зеляна на «чорным рынку» — каля 100 мільёнаў рублёў.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

ЗВАРОТ У РЕДАКЦЫЮ

ПІЦЬ ЦІ НЕ ПІЦЬ?

Жыхары пасёлка Міханавічы зачакаліся чыстай вады

— Колькі можна піць брудную ваду? Нашы бацькі яе пілі, мы п'ём, дзеці нашы п'юць, — абурэцца па тэлефоне жыхарка Міханавіцкага сельсавета Мінскага раёна Вольга Андрэеўна Тарасюк.

Прыязджайце і самі паглядзіце, што цячэ з нашых кранаў: вада рукая, пах яшчэ той... Усе навокал ведаюць, што ўзровень жалеза ў ёй перавышае норму, а гэта шкодзіць здароўю.

Людзі неаднаразова скардзіліся на якасць вады ў сельвыканкам, але аднаму сельвыканкаму з такой праблемай не справіцца!...

...Першае, што я зрабіла, пераступіўшы парог адміністрацыйнага будынка Міханавіцкага сельсавета Савета, — папрасіла адкрыць кран з вадою ў адным з дапаможных памяшканняў. Вада аказалася ні бруднай, ні рудой — звычайнай, праўда, мела крыху спецыфічны пах.

— А вы і не ўбачыце «жалеза» нэўзброеным вокам, — тлумачыць старшыня Міханавіцкага сельсавета Савета дэпутатаў Святлана ДАВАЛЬЦОВА. — Яго наўнясуць у вадзе могуць вызначыць толькі санстанцыя або вода-каналізацыйная служба раёна, узяўшы спецыяльныя пробы на аналіз.

Вынікі гэтых аналізаў несудзішальныя: у свідравінах, якія падсілкоўваюць вадою пасёлак Міханавічы, узровень жалеза даходзіць да 4,5 міліграма на кубічны дэцыметр пры норме 0,3 міліграма. Інакш кажучы, бяспечны ўзровень перавышаны ў шмат разоў. Такая сумная спецыфіка амаль усяго Мінскага раёна.

Каб зменшыць наступствы гэтай «спецыфікі» для людзей, яшчэ ў 1990-х у пасёлку Міханавічы пабудавалі станцыю абезжалезвання — аб'ект з прапускоўнай магутнасцю 50 кубаметраў вады ў гадзіну (на той час гэтага аб'ёму хапала, бо перспектыва забудовы новага жыллага мікрараёна яшчэ не маячыла на дзялячцы). Аб'ект увайшоў у склад Міханавіцкай станцыі другога пад'ёму вады і нёў час збільшанага спраўляўся з задачай па ачышчэнні... Аднак і пасёлак не стаў на месцы — ён роў з будаваўся... Міханавіцкі сельвыканкам адным з першых арганізаваў на тэрыторыі Мінскага раёна адрозу некалькі жыллёва-будаўнічых кааператываў. Паступова колькасць насельніцтва ў Міханавічах перасягнула 5

нешта сярэдняе: вадаправодную ваду, якая ўжо не настолькі перанасычана жалезам, як прыродная, але усё ж далёкая ад нормы.

— Часам, калі выдавалася дажджлівае лета, узровень жалеза ў свідравінах паднімаўся да 6,5 міліграма, але дзякуючы станцыі ачысткі ў вадаправодную сістэму трапіла «усяго» 1,5 міліграма, што ўсё роўна больш за норму, — кажа намеснік дырэктара ЖКГ па воднай гаспадарцы Мінскага раёна Дзмітрый ДРОЗД. — У пасёлку Міханавічы вада ў свідравінах горшая, чым у многіх іншых населеных пунктах раёна, дзе яна таксама далёкая ад нормы...

Атрымліваецца, што будаўніцтва новай, больш магутнай станцыі абезжалезвання — для пасёлка не раскоша, а неабходнасць. Аб'ект павінен быць разлічаны на перапрацоўку 120 кубаметраў вады ў гадзіну, не менш. Усе абавязкі па падрыхтоўцы праектнай дакументацыі ўзяло на сябе ААТ «Белтрансгаз», якое ў свой час будавала і першую станцыю абезжалезвання ў Міханавічах. Меркавалася, што новая станцыя будзе ўзведзена побач з ёю, практычна на адной пляцоўцы.

— Але з-за аб'ектыўна-суб'ектыўных прычын распрацоўка праекта цягнута ажно на два гады, — канстатуе Святлана Давальцова. — Увесь гэты час ішла перапіска «Белтрансгаза» з інстанцыямі Мінскага раёна, у прыватнасці, з ЖКГ — цяперашнім балансавым трымальнікам Міханавіцкай станцыі. Але, нарэшце, святло ў канцы тунэля замігнала: «Белтрансгаз» паабяцаў завяршыць распрацоўку праекта ўжо ў верасні.

Старшыня і дэпутаткі корпусу Міханавіцкага сельсавета Савета разглядаюць гэту падзею як знакавую для жыхароў пасёлка. Калі праект будзе зацверджаны ўсімі неабходнымі інстанцыямі, з'явіцца рэальная гарантыя таго, што ўжо сёлетня ён трапіць у графік Мінскага райвыканкама па будаўніцтве (і адпаведна, фінансаванні) аб'ектаў інжынернай інфраструктуры.

— У канцы года гэты графік будзе карэктавацца, туды могуць уключыць новыя аб'екты, у тым ліку і наш. Вось чаму мы так спышаемся, літаральна стаім на вушах і не даём спакою «Белтрансгазу», — хвалюецца Святлана Уладзіміраўна. — Праблема пітной вады — адна з найважнейшых у сельсавеце. Выраслым яе — скараціць колькасць скаргаў, зменацца настроі ў грамадзян, адыдзе трымацца за здароўе дзяцей.

— Ці могуць жыхары Міханавіцкага сельсавета разлічваць сёлетна на пачатак будаўніцтва новай станцыі абезжалезвання? — пацкавіўся ў дырэктара прадпрыемства «УКБ-Будінвест» Ігара МАЦУРЫ.

— Цяпер няма пра што гаварыць. Гэта высветліцца, калі да нас трапіць гатовы праект, — кажаў Ігар Сцяпанавіч. — Усё будзе залежаць, па-першае, ад аб'ёму фінансавання, па-другое, ад складанасці канструкцый, закладзеных у праекце, па-трэцяе, ад тэрміну пошукі падраднай арганізацыі і г. д. Ды і цяжка цяпер сказаць, як пад канец года будучы расставлены прыярытэты, ці палічаць гэты аб'ект першачарговым на ўзроўні вобласці — бо менавіта за аблвыканкамам застанецца апошняе слова. На мой асабісты погляд, новая станцыя абезжалезвання ў пасёлку Міханавічы — аб'ект неабходны, таму што вада там відавочна дрэнная. І пакуль што я не бачу сур'ёзных перашкодаў для будаўніцтва, за выключэннем магчымых праблем з фінансаваннем.

На якой ступені гатоўнасці знаходзіцца сёння праект новай станцыі абезжалезвання? З гэтым пытаннем я звярнулася да начальніка ўпраўлення капітальнага будаўніцтва ААТ «Белтрансгаз» Васіля ВАУРЫШЧУКА.

— Праектныя работы яшчэ вядуцца, — патлумачыў ён. — Але пакуль што нас тармозіць раённая жыллёва-камунальная служба — уладальнік Міханавіцкай станцыі абезжалезвання і станцыі другога пад'ёму вады. Мы зрабілі ім два запыты наконт электраабеспячэння гэтых аб'ектаў: там павінны быць у наяўнасці кабельныя лініі, дызель-генератар, рэзервавы запас паліва і г. д. Але пакуль што ніякага адказу ад жылкамгаса не паступала... Тым не менш, спадзяёмся, што распрацоўку праекта ўдасца завяршыць у верасні, пасля гэтага мы павінны аддаць яго на экспертызу. Пасля экспертызы ўся дакументацыя перадаецца ва ўпраўленне капітальнага будаўніцтва Мінскага райвыканкама, якое і будзе вызначаць: калі і ў якой чарговайсці ўзводзіць аб'ект.

...Так што адказ на пытанне — быць ці не быць новай станцыі абезжалезвання пітной вады — жыхары Міханавіцкага сельсавета атрымаюць літаральна праз пару месяцаў. Заўважу, што ў выпадку станючага адказу чыстую ваду яны пачнуць спажываць ужо вясной. У любым выпадку, у канцы года мы вернемся да гэтай тэмы.

Наталія КАРПЕНКА.
Мінскі раён.

АДКРЫТЫ ФОРУМ

Спадзяёмся на свядомасць гаспадароў

На працягу некалькіх апошніх гадоў кожнае лета абстраецца праблема вяртання малака, якое закупляецца ў насельніцтва, з-за выяўлення ў ім інгібіруючых рэчываў (антыбіётыкаў). Самая распаўсюджаная прычына іх з'яўлення — лекі, якімі гаспадары лячылі сваіх кароў. Ці змянілася што-небудзь сёлета? Ці стала вяртанню менш?

Старшыня Барнікоўскага сельсавета Савета дэпутатаў Бабруйскага раёна Яўген ЧЭРКАС:

— На тэрыторыі сельсавета 25 населеных пунктаў. Закупам малака ахоплены ўсе. Функцыі збору тэрытарыяльна падзелены паміж сельвыканкамамі і СВК «Гігант» (адзіным у раёне калгасам, які не перадаў гэтыя функцыі іншым). У штаце СВК «Гігант» — тры малаказборшчыкі і лабарант. Пры сельвыканкаме — 4 малаказборшчыкі і 2 лабаранты. У летні час па ўсім сельсавеце закупляецца прыблізна 3,5—4 тоны малака ў дзень. Разлікі з насельніцтвам праводзяцца двойчы на месяц.

З пачатку года ў нас былі два вяртанні невялікіх партый малака, але ў цэлым на дадзены момант праблема вяртання з-за выяўлення антыбіётыкаў у маладзе знята. Усё насельніцтва папярэджана: калі вывям антыбіётык, увогуле не будзем браць малака ў такога гаспадара. Трэба ж разумець, што з-за аднаго несумленнага чалавека вяртаецца ўся партыя, церпяць многія малаказдатчыкі. Малако, сабраное сельвыканкамам, правярэцца на шчыльнасць, тлустасць, працэнт наяўнасці вады. На антыбіётыкі яго правярэцца толькі на малаказаводзе. У СВК «Гігант» таксама ёсць магчымасць рабіць аналіз на антыбіётыкі. У цэлым, больш магчымасцяў для праверак не стала, проста людзі цяпер больш свядома падыходзяць да гэтага.

Агульная колькасць кароў увесь час скарачаецца: калі ў 2010 годзе іх было 404, то цяпер — 351. Пры гэтым растуць надой малака на карову. Гэта добра і для нас, і для нашага насельніцтва, бо гэта ж — дадатковая капейка ў сямейны бюджэт. Радуе, што крыху павышаюцца закупачныя цэны на малако — за лета ўжо тройчы павышаліся. Хаця, на мой погляд, закуп малака — гэта не функцыя сельсавета Савета, але калі трэба закупіць малако — будзем закупіць.

Старшыня Каменскага сельсавета Савета дэпутатаў Леўскага раёна Мікалай СІНЦЫН:

— На нашай тэрыторыі закуп малака праводзіцца ў 18 населеных пунктах з 31. Гэтая работа ўскладзена на камунальнае ўнітарнае прадпрыемства (КУП «Камень-Аграсэрвіс»), якое працуе ўжо сёмы год.

Сёлета вяртанню малака з-за наяўнасці антыбіётыкаў у нас не было. Мы на гэтую «хваробу» адваролі яшчэ гады чатыры таму: калі Лепельскі малочнакасервавы камбінат пачаў адпраўляць сваю прадукцыю на экспарт, ён павысіў патрабаванні да якасці сыравіны. Тады вяртанні малака ў нас здаліся літаральна жывымі. Мы тлумачылі людзям, колькі пасля ляханя каровы трэба пачакаць, перш чым зноў пацяць здаваць малака. Давялося «вылічваць» канкрэтных гаспадароў, якія бездаказна ставіліся да гэтага. Правесці такі аналіз — дорага, але прыйшлося на гэта ісці. І паступова людзі сталі больш адказнымі.

У людзей часта ўзнікае пытанне з тлустасцю малака, але тут усё залежыць ад таго, як яе вызначаць на малаказаводзе. Нагадаю, што базісную тлустасць у краіне ўзялі, але ж нашы каровы за гэты час у еўрапейскіх не ператварыліся. У выніку людзі страцілі ў грошак. Сёння трымаць у гаспадарцы адну карову стратна. Кошт літра малака сёння нізкі. Калі б гэта было выгадна, людзі трымалі б больш кароў...

Старшыня Ціцініцкага сельсавета Савета дэпутатаў Рагачоўскага раёна Галіна СЕРАБРО:

— У нас 6 населеных пунктаў, але малако збіраецца толькі ў двух (у астатніх кароў ужо не трымаюць). Закупам займаецца мясцовае сельгаспрадпрыемства. Ведаю, што ў некаторых сельсаветах гэта робяць індывідуальныя прадпрыемальнікі, але наша гаспадарка адмовілася ад іх паслуг.

Вяртанню сёлета было два — па асобных малаказборшчыках. Іх усяго трое, і кожны правярэе сваю партыю сабранага малака асобна. На малочнатаварнай ферме, дзе малако зліваецца ў халадзільнікі, малаказборшчыкі кожны дзень робяць адбор проб з кожнай прывезенай флягі, правярваюць на шчыльнасць, тлустасць, працэнт наяўнасці бялку і вады, а таксама на антыбіётыкі. Бывае, што нашы жыхары не пагаджаюцца з вызначэннем тлустасці малака, тады мы вызджаем, робім кантрольны аналіз. Правяраем па некалькі разоў. Справа ў тым, што карова — жывы арганізм. Яна рэагуе на розныя змены, адпаведна вагаецца і працэнт тлустасці малака.

Зменшылася ў нас пагадоўе кароў. Старыя ўжо не могуць даглядаць жывёлу, а ў моладзі вельмі сур'ёзна загрузанасць на працы: напрыклад, жывёлаводы працуюць на ферме па 12-13 гадзін, таму сіла яшчэ і на сваю прысядзібную гаспадарку проста не застаецца.

Старшыня Карэвіцкага сельсавета Савета дэпутатаў Нясвіжскага раёна Анатоль ЖУРАўСКІ:

— Я другі год на гэтай пасадзе, пры мне пытанню па арганізацыі закупу малака не ўзнікала, скаргаў ад насельніцтва не паступала. Закупам малака ў нас займаецца сельвыканкам. На тэрыторыі сельсавета 6 населеных пунктаў, малако збіраецца ва ўсіх, ад 56 кароў.

Сёлета вяртанню малака з-за выяўлення ў ім антыбіётыкаў не было: у нас арганізаваны нармальны кантроль за зборам. Калі ёсць падазрэнне, што карова хворая, бяром пробу і правяраем яе асобна. На закупе задзейнічаны два малаказборшчыкі і адзін лабарант. Усё малако адвозіцца на малочнатаварную ферму, дзе праводзяцца аналізы, а адтуль яно адпраўляецца на перапрацоўку.

Нягледзячы на скарачэнне пагадоўя, у нас павялічваецца надой на карову: сёлета па кожнай даёй «плюс» 212 кілаграмаў у параўнанні з папярэднім годам. Людзі самі ў гэтым зацікаўлены — гэта іх грошы. Да таго ж, малаказдатчыкі перасталі разабяляць малако вадой. І ў многім гэта вынік нашай працы з насельніцтвам. Мы пачыналі з таго, што час ад часу — неплава, нечакана — разам з лабарантам выбарачна бралі пробы малака ад асобных кароў непасрэдна ў час здачы. Летас былі выпадкі, калі мы выяўлялі тлустасць 3,0 ці нават 2,8. Цяпер такога няма. Мера аказалася эфектыўнай, бо людзі не ведаюць, калі мы прыездзем і чыё канкрэтна малако правярэм.

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

Паритетбанк

Открытое акционерное общество «Паритетбанк»,
расположенное по адресу: 220002, г. Минск, ул. Киселева, 61а,
СООБЩАЕТ, что 12 сентября 2011 года
в соответствии с решением
Наблюдательного Совета ОАО «Паритетбанк»
ПРОВОДИТСЯ ОБЩЕЕ СОБРАНИЕ АКЦИОНЕРОВ
В ЗАОЧНОЙ ФОРМЕ С ПОВЕСТКОЙ ДНЯ:

- О процедурных вопросах.
- О предоставлении безвозмездной (спонсорской) помощи.

Собрание проводится по адресу:
г. Минск, ул. Киселева, 61а, комн. 205.

Бюллетени для заочного голосования и другие материалы
к собранию участники собрания могут получить по указанному
адресу с 1 по 2 сентября 2011 года с 9.00 до 13.00 по месту про-
ведения Общего собрания акционеров.

Заполненные бюллетени для заочного голосования должны
быть возвращены не позднее 7 сентября 2011 года по месту их
выдачи, дата подсчета голосов – 9 сентября 2011 года.

Телефон для справок: 288 64 74.

Наблюдательный Совет ОАО «Паритетбанк».

Лицензия на осуществление банковской деятельности Национального банка
Республики Беларусь от 27.10.2006 г. № 5 УНП 100233809.

www.paritetbank.by

КУП: НЮАНСЫ СТАНАЎЛЕННЯ

«ПАЦЫЕНТ» ХУТЧЭЙ ЖЫВЫ...

Год таму размаўляла са старшынёй аднаго сельскага Савета.

Ён быў толькі нядаўна абраны, планаў — безліч, гэтымі самымі планамі і дзяліўся. Расказаў між іншым, што збіраецца стварыць пры сельвыканкаме невялікае камунальнае прадпрыемства для аказання насельніцтву розных сельскагаспадарчых і іншых паслуг — каб і людзям добра было, і сельвыканкам ад праблем па добраўпарадкаванні разгрузіць... Патэлефанавала яму нядаўна, каб даведацца, як увабляюцца планы ў жыццё.

«Ніяк, — адказвае. — На голым месцы КУП (камунальнае ўнітарнае прадпрыемства — Н. К.) не створыш. Патрэбна тэхніка, грашовыя сродкі. А дзе ўзяць? І як потым выйсці на прыбытак, не павышаючы цэны на свае паслугі?»

Проблема не новая. Сутыкнуўшыся з ёю, пасавалі многія старшыні пярвічнага звяна ўлады, не толькі навічкі, але і вопытныя кіраўнікі.

балансе сельвыканкама з тэхнікі знаходзіўся толькі няспраўны трактар, спісаны сельгаспрадпрыемствам. На яго, так бы мовіць, мы і зрабілі «стаўку». Дапамагло і тое, што сельвыканкам займаўся закупкай малака ў насельніцтва — у нас з'явілася крыху «малочных» грошай, якія вырашылі патраціць на набыццё ратарнай касілі.

— Але на гэтым шмат не заробіш... — Безумоўна. Таму пачалі шукаць спонсараў для аказання нам дапамогі. І, уявіце сабе, знайшлі. Арганізацыя абласнога падпарадкавання адгукнулася на нашу просьбу і выдзеліла 5 мільёнаў рублёў, на той час вялікія грошы.

— І стварылі камунальнае прадпрыемства? — Не, спачатку гэта было так званое механізаванае звяно. У ім працаваў усяго 1 трактарыст, а бухгалтэрыю вялі штатныя работнікі сельвыканкама.

— А перамены формы нешта змянілася? Стала лепш ці горш? — Цяпер мы мелі самастойную адзінку — сваё прадпрыемства, і маглі браць людзей у штат (раней дазвалялася толькі афармляць з чалавекам дагавор на той ці іншы час).

— Цяпер мы мелі самастойную адзінку — сваё прадпрыемства, і маглі браць людзей у штат (раней дазвалялася толькі афармляць з чалавекам дагавор на той ці іншы час). З іншага боку, паколькі КУП аказвае сезонныя паслугі, у зімовы час працаваў як такой у яго не было, а зароботную плату і падаткі выплачваюць прыходзілася. Гэта прымусіла нас шукаць іншыя віды паслуг — тыя, якія будуць запатрабаваныя зімой або круглы год.

прадпрыемства. За іх мы купілі новы трактар, новыя бульбакіпальку і бульбасаджалку, ратарную касілку і прэс, набылі воз для збору смецця і перавозкі буйнагабарытных прадметаў... Карацей кажучы, маглі аказаць ужо 13 відаў паслуг.

— Значыць, зборам смецця на тэрыторыі Цімкавіцкага сельсавета таксама займаецца ваш КУП? — Менавіта ён заключыў дагаворы з насельніцтвам і па пэўным графіку вывозіць з вёсак смецце.

— А які штатны расклад у вашага КУПа? — Дырэктар (ён ж і трактарыст), на палову стаўкі — бухгалтар і на палову стаўкі — касір (ён ж дыспетчар).

— Але пакуль што яны існуюць як бы самі па сабе: ёсць у наяўнасці, чымсьці займаюцца, неяк выжываюць — ну і добра... — Алена Мечыславаўна, а паралі б вы сваім калегам займацца стварэннем КУПаў?

— Калі кіраўнік мясцовай ўлады спраўду хоча вырашаць пытанні жыццязабеспячэння насельніцтва, за гэта справу, безумоўна, можна ўзяцца. Але папярэдне трэба вельмі сур'ёзна і ўважліва ўсё абдумаць, прадумаць і падлічыць, апытаць насельніцтва — што ім трэба? Ды і не абавязкова ствараць КУП на аказанні сельскагаспадарчых паслуг пры сельвыканкаме.

— Але пакуль што яны існуюць як бы самі па сабе: ёсць у наяўнасці, чымсьці займаюцца, неяк выжываюць — ну і добра... — Алена Мечыславаўна, а паралі б вы сваім калегам займацца стварэннем КУПаў?

— Калі кіраўнік мясцовай ўлады спраўду хоча вырашаць пытанні жыццязабеспячэння насельніцтва, за гэта справу, безумоўна, можна ўзяцца.

— Але папярэдне трэба вельмі сур'ёзна і ўважліва ўсё абдумаць, прадумаць і падлічыць, апытаць насельніцтва — што ім трэба? Ды і не абавязкова ствараць КУП на аказанні сельскагаспадарчых паслуг пры сельвыканкаме. КУПы могуць цудоўна існаваць пры тых жа дамах быту, пры раённых ЖКГ, пры сельгаспрадпрыемствах... Але ствараць іх трэба. І калі б асобіста мне яшчэ раз прыйшлося пачынаць усё спачатку — я, напэўна, рызыкнула б зноў. Таму што, калі глядзіш на старанькі адзінкоў бабублек, на пенсіонераў, якія самі нічога не могуць, дык з дзюх праблем выбіраеш меншую. Пра сябе ўжо не надта думаеш — хочацца людзям дапамагчы.

гу КУПа, ён можа зрабіць гэта праз адзін-два тыдні, пасля атрымання пенсіі. І людзям гэта падабаецца. За год мы аказваем дзесяці 1,5 тысячы паслуг. Зрэдку дапамагаем і суседнім сельсаветам. Але, каб рабіць гэта часцей, неабходны іншыя магчымасці, а нам дай Бог са сваімі праблемамі справіцца.

— А што перааказвае вашым суседзям стварыць свае прадпрыемствы ці некай іншай структуры па аказанні сельскагаспадарчых і камунальных паслуг насельніцтву? — Гэта ў любым выпадку каласальная дадатковая нагрузка для старшыні сельскага Савета, дадатковая адказнасць, на што не кожны сёння адважыцца. У яго ў свой час паспрабавала, прайшла цераз усе «нюансы станаўлення», і цяпер ужо сваёй працы без КУПа не ўяўляю — настолькі патрэбнай аказалася гэта справа.

— Але пакуль што яны існуюць як бы самі па сабе: ёсць у наяўнасці, чымсьці займаюцца, неяк выжываюць — ну і добра... — Алена Мечыславаўна, а паралі б вы сваім калегам займацца стварэннем КУПаў?

— Калі кіраўнік мясцовай ўлады спраўду хоча вырашаць пытанні жыццязабеспячэння насельніцтва, за гэта справу, безумоўна, можна ўзяцца. Але папярэдне трэба вельмі сур'ёзна і ўважліва ўсё абдумаць, прадумаць і падлічыць, апытаць насельніцтва — што ім трэба? Ды і не абавязкова ствараць КУП на аказанні сельскагаспадарчых паслуг пры сельвыканкаме.

— Але папярэдне трэба вельмі сур'ёзна і ўважліва ўсё абдумаць, прадумаць і падлічыць, апытаць насельніцтва — што ім трэба? Ды і не абавязкова ствараць КУП на аказанні сельскагаспадарчых паслуг пры сельвыканкаме.

— Але папярэдне трэба вельмі сур'ёзна і ўважліва ўсё абдумаць, прадумаць і падлічыць, апытаць насельніцтва — што ім трэба? Ды і не абавязкова ствараць КУП на аказанні сельскагаспадарчых паслуг пры сельвыканкаме.

— Але папярэдне трэба вельмі сур'ёзна і ўважліва ўсё абдумаць, прадумаць і падлічыць, апытаць насельніцтва — што ім трэба? Ды і не абавязкова ствараць КУП на аказанні сельскагаспадарчых паслуг пры сельвыканкаме.

— Але папярэдне трэба вельмі сур'ёзна і ўважліва ўсё абдумаць, прадумаць і падлічыць, апытаць насельніцтва — што ім трэба? Ды і не абавязкова ствараць КУП на аказанні сельскагаспадарчых паслуг пры сельвыканкаме.

— Але папярэдне трэба вельмі сур'ёзна і ўважліва ўсё абдумаць, прадумаць і падлічыць, апытаць насельніцтва — што ім трэба? Ды і не абавязкова ствараць КУП на аказанні сельскагаспадарчых паслуг пры сельвыканкаме.

— Але папярэдне трэба вельмі сур'ёзна і ўважліва ўсё абдумаць, прадумаць і падлічыць, апытаць насельніцтва — што ім трэба? Ды і не абавязкова ствараць КУП на аказанні сельскагаспадарчых паслуг пры сельвыканкаме.

— Але папярэдне трэба вельмі сур'ёзна і ўважліва ўсё абдумаць, прадумаць і падлічыць, апытаць насельніцтва — што ім трэба? Ды і не абавязкова ствараць КУП на аказанні сельскагаспадарчых паслуг пры сельвыканкаме.

— Але папярэдне трэба вельмі сур'ёзна і ўважліва ўсё абдумаць, прадумаць і падлічыць, апытаць насельніцтва — што ім трэба? Ды і не абавязкова ствараць КУП на аказанні сельскагаспадарчых паслуг пры сельвыканкаме.

— Але папярэдне трэба вельмі сур'ёзна і ўважліва ўсё абдумаць, прадумаць і падлічыць, апытаць насельніцтва — што ім трэба? Ды і не абавязкова ствараць КУП на аказанні сельскагаспадарчых паслуг пры сельвыканкаме.

— Але папярэдне трэба вельмі сур'ёзна і ўважліва ўсё абдумаць, прадумаць і падлічыць, апытаць насельніцтва — што ім трэба? Ды і не абавязкова ствараць КУП на аказанні сельскагаспадарчых паслуг пры сельвыканкаме.

— Але папярэдне трэба вельмі сур'ёзна і ўважліва ўсё абдумаць, прадумаць і падлічыць, апытаць насельніцтва — што ім трэба? Ды і не абавязкова ствараць КУП на аказанні сельскагаспадарчых паслуг пры сельвыканкаме.

— Але папярэдне трэба вельмі сур'ёзна і ўважліва ўсё абдумаць, прадумаць і падлічыць, апытаць насельніцтва — што ім трэба? Ды і не абавязкова ствараць КУП на аказанні сельскагаспадарчых паслуг пры сельвыканкаме.

— Але папярэдне трэба вельмі сур'ёзна і ўважліва ўсё абдумаць, прадумаць і падлічыць, апытаць насельніцтва — што ім трэба? Ды і не абавязкова ствараць КУП на аказанні сельскагаспадарчых паслуг пры сельвыканкаме.

— Але папярэдне трэба вельмі сур'ёзна і ўважліва ўсё абдумаць, прадумаць і падлічыць, апытаць насельніцтва — што ім трэба? Ды і не абавязкова ствараць КУП на аказанні сельскагаспадарчых паслуг пры сельвыканкаме.

— Але папярэдне трэба вельмі сур'ёзна і ўважліва ўсё абдумаць, прадумаць і падлічыць, апытаць насельніцтва — што ім трэба? Ды і не абавязкова ствараць КУП на аказанні сельскагаспадарчых паслуг пры сельвыканкаме.

— Але папярэдне трэба вельмі сур'ёзна і ўважліва ўсё абдумаць, прадумаць і падлічыць, апытаць насельніцтва — што ім трэба? Ды і не абавязкова ствараць КУП на аказанні сельскагаспадарчых паслуг пры сельвыканкаме.

— Але папярэдне трэба вельмі сур'ёзна і ўважліва ўсё абдумаць, прадумаць і падлічыць, апытаць насельніцтва — што ім трэба? Ды і не абавязкова ствараць КУП на аказанні сельскагаспадарчых паслуг пры сельвыканкаме.

— Але папярэдне трэба вельмі сур'ёзна і ўважліва ўсё абдумаць, прадумаць і падлічыць, апытаць насельніцтва — што ім трэба? Ды і не абавязкова ствараць КУП на аказанні сельскагаспадарчых паслуг пры сельвыканкаме.

— Але папярэдне трэба вельмі сур'ёзна і ўважліва ўсё абдумаць, прадумаць і падлічыць, апытаць насельніцтва — што ім трэба? Ды і не абавязкова ствараць КУП на аказанні сельскагаспадарчых паслуг пры сельвыканкаме.

— Але папярэдне трэба вельмі сур'ёзна і ўважліва ўсё абдумаць, прадумаць і падлічыць, апытаць насельніцтва — што ім трэба? Ды і не абавязкова ствараць КУП на аказанні сельскагаспадарчых паслуг пры сельвыканкаме.

— Але папярэдне трэба вельмі сур'ёзна і ўважліва ўсё абдумаць, прадумаць і падлічыць, апытаць насельніцтва — што ім трэба? Ды і не абавязкова ствараць КУП на аказанні сельскагаспадарчых паслуг пры сельвыканкаме.

— Але папярэдне трэба вельмі сур'ёзна і ўважліва ўсё абдумаць, прадумаць і падлічыць, апытаць насельніцтва — што ім трэба? Ды і не абавязкова ствараць КУП на аказанні сельскагаспадарчых паслуг пры сельвыканкаме.

— Але папярэдне трэба вельмі сур'ёзна і ўважліва ўсё абдумаць, прадумаць і падлічыць, апытаць насельніцтва — што ім трэба? Ды і не абавязкова ствараць КУП на аказанні сельскагаспадарчых паслуг пры сельвыканкаме.

— Але папярэдне трэба вельмі сур'ёзна і ўважліва ўсё абдумаць, прадумаць і падлічыць, апытаць насельніцтва — што ім трэба? Ды і не абавязкова ствараць КУП на аказанні сельскагаспадарчых паслуг пры сельвыканкаме.

— Але папярэдне трэба вельмі сур'ёзна і ўважліва ўсё абдумаць, прадумаць і падлічыць, апытаць насельніцтва — што ім трэба? Ды і не абавязкова ствараць КУП на аказанні сельскагаспадарчых паслуг пры сельвыканкаме.

— Але папярэдне трэба вельмі сур'ёзна і ўважліва ўсё абдумаць, прадумаць і падлічыць, апытаць насельніцтва — што ім трэба? Ды і не абавязкова ствараць КУП на аказанні сельскагаспадарчых паслуг пры сельвыканкаме.

Спадзяюся на свядомасць гаспадароў

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «МС») Выявіць антыбійны больш складана. Калі тхосьці з гаспадароў пачынае лячыць сваю карову і выклікае ветурача, той нам адразу паведамляе пра гэта.

Сельвыканкам атрымлівае даплату за ажыццяўленне збору малака, але гэтыя сродкі расходуюцца на закуп інвентару, на рамонт транспарту, на набыццё спецвопраткі, імпрэпаратаў для правядзення аналізу (а каштуюць яны цяпер дорага). Нашы малаказборшчыкі выкарыстоўваюць конную цягу, таму асобна мы далачваем іх за ўтрыманне коней, за работу ў зімовыя ўмовах.

Самая галоўная задача сельвыканкама — работа з людзьмі і арганізацыя належнага кантролю за якасцю здадзенага малака. Калі выявіцца інгібіруючы рэчывы — будучы вяртанні, а гэта вельмі няпрыемная сітуацыя. Паспрабаў потым патлумачыць людзям, чаму 3-за кагосьці аднаго вярнулі малака ўсім, хто інаваты і як вернуце малака дзяліць?

Кожны раз правярае малака ад кожнай каровы на наяўнасць антыбійнікаў немагчыма — гэта вельмі дарагое задавальненне, таму правяраецца агульная партыя — ужо на ферме. Да гэтага некалькі разоў мы зноў жа рабілі нечаканыя выбарчыя праверкі, і цяпер людзі ведаюць, што гэта магчыма.

Інга МІНДАЛЁВА.

ФАКТ ЭЛЕКТРАКАРДЫЯГРАМА — ПА ТЭЛЕФОНЕ

На станцыі хуткай і неадкладнай дапамогі ўкраанлі новую тэхналогію — перадачу электракардыяграмы па тэлефоне, паведамляе інтэрнэт-сайт Гродзенскага гарвыканкама.

Перадатыч ЭКГ дазваляе перадаць зарэгістраваную ў аўтаматычным рэжыме электракардыяграма «Альціон-06» электракардыяграму па звычайным тэлефоне (альбо сотавым) дзяжурнаму кардыёлягу ў абласны кардыялагічны дыспансэр і адрозу атрымаць яго заключэнне. Такія магчымасці дазваляюць брыгадзе хуткай дапамогі аператыўна мець больш поўныя вынікі абследавання пацыента.

Гэтымі прыборамі аснашчаны дзве брыгады хуткай дапамогі, у тым ліку ў горадзе Скідзэлі, пасёлку Сапоцкін і вёсцы Індурка. Барыс ПРАКОПЧЫК.

06 сентября 2011 г. в 14.00 состоится внеочередное общее собрание акционеров ОАО «Брестский КСМ». Повестка дня: 1. О списании дебиторской задолженности. Собрание будет проходить по адресу: г. Брест, ул. Московская, 360. Начало регистрации участников собрания — 13.30. УНП 200295903

г. ВИТЕБСК 28.09.2011

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПОВТОРНОМ ОТКРЫТОМ АУКЦИОНЕ ПО ПРОДАЖЕ ОБЪЕКТОВ ГОСУДАРСТВЕННОЙ СОБСТВЕННОСТИ С ОДНОВРЕМЕННОЙ ПРОДАЖЕЙ ПРАВА ЗАКЛЮЧЕНИЯ ДОГОВОРОВ АРЕНДЫ ЗЕМЕЛЬНЫХ УЧАСТКОВ

Table with 4 columns: № лота, Наименование предмета аукциона, Характеристика предмета аукциона, Начальная цена предмета аукциона, рублей, Сумма задатка, рублей. Contains 10 lots of real estate and business assets for auction.

1. ОРГАНИЗАТОР - фонд «Витебскоблмушкет», г. Витебск, ул. «Правды», 38, контактный телефон/факс в Витебске: (0212) 476096, сайты www.kki.gov.by, www.fondgosim.vitebsk.by, e-mail: vobfond@ul.by. Аукцион состоится 28.09.2011 г. в 15 часов в здании Фонда «Витебскоблмушкет» по адресу: г. Витебск, ул. «Правды», 38.

Заснавальнікі: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Установа «Рэдакцыя газеты «Звязда» Галоўны рэдактар НАРКЕВІЧ Уладзімір Браніслававіч. Адрасная за выписку КАРПЕНКА Наталля. Грамадскі савет: НАВІЦКІ Г.В., старшыня Пастаянай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні; БАЙКОУ В.М., старшыня Пастаянай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па дзяржаўным будаўніцтве, мясцовым самакіраванні і рэгламенце; АЦЯСАУ А.А., старшыня Віцебскага абласнога Савета дэпутатаў; СЦЕПАНЕНКА А.М., адказны сакратар Савета па ўзаемадзеянні органаў мясцовага самакіравання пры Саеве Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь; ПРЭДКА С.У., старшыня Ваўкавыскага раённага Савета дэпутатаў Гродзенскай вобласці; МАКСІМЕНКА С.А., старшыня Азярыцка-Слабадскага сельскага Савета дэпутатаў. АДРАС РЭДАКЦЫІ: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

Извещение о проведении 26 сентября 2011 года открытого аукциона по продаже здания санатория-профилактория «Мечта» в районе дер. Подгорье (Крыжовка) Минского района

Table with 2 columns: Предмет торгов (наименование и характеристики продаваемого имущества), Сведения об организации аукциона. Details the auction of a sanatorium building.

Торги проводятся в соответствии с порядком проведения аукциона по продаже имущества ОАО «Минский моторный завод», утвержденным организатором аукциона. К участию в аукционе допускаются юридические и физические лица, предоставившие организатору аукциона следующие документы:

Задаток перечисляется на расчетный счет № 3012104971019 в региональной дирекции № 700 ОАО «БПБ-Банк», г. Минск, код 153001369, получатель - УП «Минский городской центр недвижимости», УНП 190398583.

Торги проводятся в форме открытого аукциона на повышение начальной цены. Победителем торгов признается участник, предложивший в ходе торгов наивысшую цену.

Аукцион состоится 26 сентября 2011 года в 15.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Прием документов, а также консультации по вопросам участия в аукционе осуществляются с 26.08.2011 по 23.09.2011 включительно в рабочие дни с 09.00 до 17.00 (в пятницу - до 13.00) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

Телефоны для справок: (017) 227 48 36 - УП «Минский городской центр недвижимости», (017) 230 22 07 - ОАО «Минский моторный завод».

ВЫЗВОД СТРЕЛЬБЫ И УЎК

Работнікі Ганцавіцкай мікраінтэлекцыі вырашылі правярць дакументы ў групы паліўнічых. Адзін з іх не падпарадкаваўся гэтаму патрабаванню, выкінуў незарэгістраваную стрэльбу і ўцеў. Аднак неўзабаве асоба гэтага «незнаёмца» была высветлена. Ім аказаўся машыніст мыйных машын Баранавіцкага філіяла ААТ «Беларуснафта». У дачыненні да яго складзены пратакол за незаконнае паліванне і непадпарадкаванне законунаму патрабаванню службовай асобы. Сяргей РАСОЛКА.

МЕСТНОЕ САМОУПРАВЛЕНИЕ РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ № 15 ад 17 лютага 2009 года выдана Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

КАНТАКТНЫ ТЭЛЕФОН: 292 21 03; e-mail: info@zvzyzda.minsk.by Газета адрэдавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларусь Дом друку». ЛД № 02330/0494179 ад 03.04.2009. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Тыраж 33.380. Нумар падпісаны ў 19.30 24 жніўня 2011 года.

СА «ЗВЯЗДОЙ» — ПА ЖЫЦЦІ!

ПАДПІСКА НА 4-ы КВАРТАЛ 2011 ГОДА Падпіска праз РУП «Белпошта» (кошт у рублях)		
Індэкс	месяц	квартал
63850 (індывідуальны)	14600	43800
63145 (інд. для ветэранаў вайны, пенсіянераў)	13400	40200
63858 (ведамасны)	24800	74400
63239 (ведамасны, для ўстаноў міністэрстваў аховы здароўя, адукацыі і культуры)	22200	66600

Падпіска «Да запатрабавання» праз кіёўскі РУП «Белпошта»		
Індэкс	месяц	квартал
63850 (індывідуальны)	13350	40050
63145 (інд. для ветэранаў вайны, пенсіянераў)	12150	36450
63858 (ведамасны)	22511	67533
63239 (ведамасны, для ўстаноў міністэрстваў аховы здароўя, адукацыі і культуры)	20140	60420

Падпіска «Да запатрабавання» праз кіёўскі РУП «Белсаюздрук»		
Індэкс	месяц	квартал
63850 (індывідуальны)	13250	39750
63145 (інд. для ветэранаў вайны, пенсіянераў)	12120	36360
63858 (ведамасны)	19591	58773
63239 (ведамасны, для ўстаноў міністэрстваў аховы здароўя, адукацыі і культуры)	18063	54189

Заставайцеся з намі!

Да ведама

АБДЫМКІ КАХАНАГА — ЛЕПШАЕ СНАТВОРАНЕ!

ПАСТАЯННАЕ недасыпанне пагражае рызыкай займець парашэнне пісьмі. Таму, калі паўночны падлік авечка не дапамаге трапіць у абдымкі Марфея, трэба тэрмінова прымаць меры.

ФІЗКУЛЬТУРЛІНКА. Паспрабуйце на працягу дня рабіць фізічныя практыкаванні. А яшчэ лепш купіце абанемент у спартзалу або ў басейн. Не важна, што вы выбяраеце. Галоўнае — каб да вечара вы проста валіліся з ног (у правым сэнсе гэтага слова), тады здаровы сон вам гарантаваны. Толькі ўлічыце, што за 2—3 гадзіны да сну вымываеце свой арганізм фізічнай нагруквай непажадана.

НЕ ВАРТА ПЕРАД СНОМ УПЛЯТАЦЬ ЗА АБЕДЗЬЕ ШУКАЦІ «творы кулінарнага майстэрства». Паўны страўнік не спрыяе сну, таму вярчэра павінна быць лёгкая. Кубак цёплага малака, лёгкая салата, садавіна — гэта тое, што трэба. Але калі выстаіць перад спакусай німа сіл, не лапчыце спаць, хача б на працягу трох гадзін пасля сытнай вярчэры.

ПРЭЧ ТРЫВОГІ І ХВАЛЯВАННІ. Кожнаму з нас уласціва хвалявацца. Толькі вольна ўлічыце, што гэта з'яўляецца марнаваннем часу і здароўя, тым больш перад сном. Паколькі сітуацыя вы не выпраўіце, а сябе знясіліце канчаткова. Таму, нават калі ўдзень і адбылося нешта незвычайнае, не вярта ламаць галаву над тым, як зрабіць ка-

му-небудзь штосьці мязотнае. Бо менавіта ж ад гэтага ўзнікае стрэс і бяссон. Лепш скажыце сабе «пэраначую, больш пачую» — і паспрабуйце расслабіцца. А вольна вы засніце ва ўзбуджаным стане, ваш арганізм не зможа аднавіць сілы да абуджэння.

АДМОЎЦЕСЯ АД АЛКАГОЛЮ ПЕРАД СНОМ. Вядома, келіх чырвонага віна за вярчэры не пашкодзіць вашаму начному адпачынку. Затое завяршэнне працоўнага дня чаркай-другой больш моцнага напойе да добра не давядзе. Праўда, існуе і такое меркаванне. Маўляў, спіртное напаямае заснуць. Доля ісціны ў гэтым, безумоўна, ёсць. Заснуць вы засніце, ды вольна спаць будзе неспокійна і прачынаеце рана сіл (вядома, па якой прычыне).

ЦЕПЛЯЯ ВАННА. Ні для каго не скарот, што цёплая ванна — выдатны спосаб расслабіцца. Таму не вярта грэбаць «лазевымі» працадурамі: паліпэкавае перад сном хвілін 20 у ванне. Не пашкудце!

БОЛЬШ СВЕЖАГА ВАЕТРА. Прагулка перад сном акажацца вельмі карыснай: яна не толькі дапамагае расслабіцца, але і паслужыць нагодай правесці вечар у прыемнай кампаніі.

Крыніца здароўя

Выпуск № 50 (286)

НОВЫЯ ФІКСУЮЧЫЯ ПАВЯЗКІ АД «СТУЖКІ»

ААТ «Стужка» пашырае асартымент вырабаў медыцынскага прызначэння: ён папоўніўся новымі фіксуючымі павязкамі.

Яны выраблены з эластычнага сеткава-трубчатата бінту і прызначаны для фіксацыі перавязачных сродкаў. Павязка надзяваецца на накладзены бінт ці сурвэтку і забяспечвае шчыльнае прыляганне перавязачных сродкаў на любых частках цела за кошт большай эластычнасці, патлумачылі ў канцэрне «Беллеграм». Цяпер медыцынскія перавязачныя матэрыялы вытворчасці ААТ «Стужка» можна будзе набыць

не толькі ў аптэках, але і з верасня — у фірмовай тавараправоднай сетцы прадпрыемства. Нагадаем, што бінты і сурвэтки ад названага прадпрыемства адпавядаюць сучасным еўрапейскім стандартам. Напрыклад, перавагай бінтовай вытворчасці ААТ «Стужка» з'яўляецца край, які не асыпаецца, што дазваляе выключыць пападанне канцоў ніткаў у рану, паскарэе працэс перавязкі за кошт таго, што бінт лёгка скручваецца з рулона, ды і сама павязка выглядае больш эстэтычна.

Сяргей РАСОЛЬКА.

ВЫСОКІ ЦІСК? ГЭТА НЕБЯСПЕЧНА!

КАЛІ наш чалавек ідзе да dokтара па дапамогу? Правільна: калі нешта баліць, або калі становіцца дрэнна настолькі, што сіл няма трываць. А тое, што ціск часам падскоквае аж пад дзвесце — гэта нэрдыка яшчэ і падстава для бравады: маўляў, вы лёгка ляжыце пры ста пяцідзесці, а я і пры двухстах малічына. Чаму ж гіпертанія трэба лячыць?

Прычына першая. Гіпертанія значна павяшчае рызыку развіцця інсульту (кровазліцця ў мозг). Гэтае ускладненне не толькі небяспечнае для жыцця, але можа зрабіць чалавека бездапаможным інвалідам, прыкаваць да пасцелі. Некаторыя хворыя пасля інсульту страўваюць здольнасць гаварыць, іншыя паралізуе — кагосьці на час, а кагосьці і на ўсё астатняе жыццё. Падобная перспектыва наўрад ці здасца прывабнай.

Прычына другая. Трапіць у бальніцу з інфарктам гіпертонік мае значна больш шанцаў, чым чалавек з нармальным ціскам. А колькі людзей з інфарктам не паспявае дачакацца хуткай дапамогі!

Прычына трэцяя. Гіпертанія плюс атэрасклероз плюс інфаркт роўна сардэчнай недастатковасці. Сама па сабе гіпертанія не прыводзіць да яе развіцця, калі ціск не мае звычайна падымцацца вышэй за 200 мм рт. сл. Але высокі ціск — першая прыступка на шляху да развіцця атэрасклерозу. Другой прыступкай можа стаць інфаркт. Чым больш складаніца ў гэтым ураўненні, тым хутчэй развіваецца слабасць сардэчнай мышцы з яе правамі: задышкай, ацёкамі; калі пад'ём на лесвіцы нават на адзін паверх уяўляецца амаль невыканальным.

Прычына чацвёртая. Не шкадуе гіпертанія і ныркі, якія ачышчаюць кроў ад шлакаў. Парушыцца іх работа — арганізм перапоўніцца таксінамі. На апошніх стадыях нырчанай недастатковасці чалавек можа жыць, толькі калі яго падключыць да апарата «чутунная нырка».

Прычына пятая. Гіпертанія — найбольш частая прычына развіцця расшываючай анеўрызмы аорты, самага буйнога сасуда ў арганізме чалавека. Разрыў анеўрызмы, хоць і паўнаўпільна рэдкае, але грознае ускладненне, цягне за сабой раптоўную смерць.

Прычына шостая. Гіпертонікі са стажам часта скардзяцца, што яны дрэнна запамінаюць нумары тэлефонаў, перастаюць знавацьца ў твар знаёмых і не памятаюць, як тых завуць. Дрэнная памяць — наступтава парушэння кровазабеспячэння галаўнога мозга.

Прычына сямая. Змены ў сасудах вочнага дна пры гіпертаніі прыводзяць да пагаршэння зроку, а кровазліцця ў сятчатку вока на вышыні аднаго з пал'ёўнаў ціску (крызаў) можа закончыцца слепотай.

Прычына восьмая. Галаўныя болі, галавукружэнне і проста дрэнны настрой адзначаюць амаль усе гіпертонікі. Яны часта нават і не падазраюць, што вінаваты ў іх дрэнным самаадчуванні высокі ціск.

Прычына дзвятая. У некаторых гіпертонікаў пад'ём ціску прыводзіць да кровацёкаў з носу, якія, хоць звычайна і не небяспечныя для жыцця, але задавальняць таксама не прыносяць.

Прычына дзятая. І, нарэшце, гіпертанія крадзе і без таго янодоўгія гады, адпущаны чалавеку на гэтым свеце.

ДАРЭЧЫ

Навукоўцы сцвярджаюць, што да павышэння артрыяльнага ціску можа прывесці недаход сну. У амерыканскім часопісе «Гіпертэнзія» былі апублікаваны вынікі даследавання, якія гаварылі пра тое, што ў жанчын, працягласць сну якіх складала менш як 7 гадзін за ноч, існуе павышаная рызыка развіцця гіпертаніі. У даследаванні ўдзельнічала 10300 жанчын ва ўзросце 35—55 гадоў на працягу 5 гадоў. У параўнанні з жанчын, якіх будзілі ўжо ў 7 гадзін, у жанчын, сон якіх доўжыўся 6 гадзін, рызыка развіцця гіпертаніі была на 42% вышэй. У жанчын, якіх будзілі ў суткі не больш за 5 гадзін, гэта рызыка была вышэй за 31%.

Падрыхтавала Вольга КУЛІНКОВІЧ.

Извещение об открытом аукционе по продаже права аренды земельных участков в г. Гродно								
№ лота	Наименование объекта	Местонахождение объекта	Площадь земельного участка (га)	Кадастровый номер	Начальная цена (руб.)	Сумма задатка (руб.)	Расходы по подготовке кадастровой документации (руб.)	Условие продажи и целевое использование земельного участка
1.	Право аренды земельного участка сроком на 50 лет	м-н «Вишневец-4» (поз. по генплану № 90)	0,0421	440100000003005136	72 000 000	7 200 000	3 006 519	Строительство и обслуживание «Блока торгово-бытового назначения с аптекой»*
2.	Право аренды земельного участка сроком на 10 лет	ул. Карского, 25	0,4037	440100000001004285	169 000 000	16 900 000	2 620 772	Строительство и обслуживание «Станции технического обслуживания автомобилей с автоматой и магазином»*
3.	Право аренды земельного участка сроком на 10 лет	ул. Соколовского	0,1191	440100000001006272	61 000 000	6 100 000	3 108 804	Строительство и обслуживание кафе на 100 мест*

*Победитель аукциона обязан в установленном порядке получить разрешение на проведение проектно-изыскательских работ и разработать строительный проект на строительство объекта в срок, не превышающий 2 года, а также осуществить строительство объекта в сроки, определенные проектно-сметной документацией.

Организатор аукциона: ГП «Гродненский центр недвижимости».

При оформлении заявления лицо, желающее принять участие в аукционе, представляет:

Здароўе на талерцы

ЯБЛЫК ДОКТАРА ВАРТЫ

ЯБЛЫКІ здаўна былі добра знаёмай садавінай, і без страху з іх выкарыстаннем не абыходзілася ніводная святочная бяседа. Але справа была, вядома ж, не толькі ў смакавых якасцях яблыкаў — народ ведаў і цаніў цудоўную сілу гэтага дарунка прыроды. Нездарма ж нарадзілася мноства прыказак і прымавак пра яблыкі: «Любімо немач яблыкам заядзім», «Мясцяц жнівёнь яблыкам пахне», «На другі Спас і жабрак яблык з'есць». А яшчэ ўспомнім казку пра сакаўны яблычак і сярэбраны сподачак, казку пра маладзільныя яблыкі, а таксама бейлеякае паданне пра тое, што Ева спакусіла Адама менавіта яблыкам. І спакусіцца было чым.

Фота: Аляксандр КЛЕШЧУКА

Языку страўніка, з кіслымі яблыкамі трэба быць асцярожнымі. Праўда, язвавенікам можна есці запечаныя яблыкі.

У яблыках прысутнічаюць амаль усе водастваральныя вітаміны, найбольш значныя ў колькасных адносінах — вітаміны С, В₁, В₂, Р, карацин. У іх таксама прадстаўлены шырокі спектр мінералаў і мікраэлементаў, у якім дамінуе калій. З вулгвадоў у яблыках пераважае фруктоза, таму яны не супрацьпаказаны нават пры цукровым дыябеце. Такім чынам, яблыкі садейнічаюць захаванню добрай формы, прадукуюць развіццё многіх хвароб. Нездарма ў англічан існуе прыказка: «Яблык у дзень — і доктар не спатрыбацца».

ЯКІЯ ЯБЛЫКІ БОЛЬШ КАРЫСНЫЯ?
Адказ на гэтае пытанне абсалютна адназначны: безумоўна, тыя, якія растуць на вашым дацным участку. Вядома ж, чым даўжэй яблыкі захоўваюцца, тым менш у іх застаецца карысных рэчываў. А таму прыгожыя, глянцавыя яблыкі, якія можна набыць вясной у любым супермаркце, не маюць да вітамінаў ніякага дачынення. Але, калі вясной у вас, хутчэй за ўсё, проста не будзе выбару, паколькі іншыя яблыкаў вы проста не знайдзеце, то купляць бліскучыя заморскія плады цяпер — мякка кажучы, неразумна.

Прычын, чаму варта аддаць перавагу, напрыклад, роднай антонаўцы, а не якому-небудзь заморскаму гатунку, некалькі.
Па-першае, імпартныя яблыкі для далёкай транспарціроўкі звычайна пакрываюць слоём шоднага для нашага здароўя воску, які цялкам не адываецца нават шоткай і гарачай вадой.

Па-другое, па сваім складзе паўднёвыя гатункі моцна саступаюць тым, што выраслі ў сярэдняй паласе. У іх значна менш вітамінаў (асабліва вітаміну С), карысных арганічных кіслот, мінералаў і ферментаў. Часткова гэта тлумачыцца кліматычнымі ўмовамі і гатунковымі адзасненямі, а часткова — тым, што паўднёвыя яблыкі існуваць зрываючы недаспелымі, каб яны лепш перанеслі транспарціроўку і даспелі ўжо ў дарозе. Аднак многія

Інгрэдыенты: 1 кг яблыкаў, 1 л вады на 1 кг цэлых яблыкаў або 1,5—2 літра на 1 кг жамерын, сок невялікага лімона (замест соку можна ўзяць 2 г лімоннай кіслаты).

Прыгатаванне: яблыкі здрабніць, пакаласі ў каструлю, заліць вадой, дадаць сок лімона і варыць на слабым агні 40—50 хвілін (упушці жамерыны — 60—70 хвілін). Ададаць сок прапалатаную тканіну і ўварваць да 1/4 аб'ёму. Для гэтага соку выліць у пасудзіну з шырокім дном слою не больш як 3 см і падагрэць, не дапускаючы кіпення. Затым разліць у гарачыя бутэлькі або спойкі і пастэрызавач пры 90°С каля 10 хвілін. Адразу ж адцізаць.

Падрыхтавала Вольга КУЛІНКОВІЧ.

Инфарм-укол

«Перемога» —

за сардэчна-сасудзістымі

Штогод у свеце ад сардэчна-сасудзістых хвароб памірае больш людзей, чым ад любых іншых хвароб. Прычынай смерці найчасцей становіцца ішэмічная хвароба сэрца, інсульт і іншыя формы цэрэбраваскулярнай хваробы.

Ужыванне тытуно прыводзіць да кожнага дзясятага выпадку смерці ў свеце сярод дарослых. У краінах з высокім узроўнем даходу звыш 2/3 насельніцтва жыць больш за 70 гадоў і памірае пераважна ад хранічных хвароб — сардэчна-сасудзістых, хранічнай абструктыўнай хваробы лёгкіх, ракавых хвароб, дыябэту або дэменцыі. Лёгкая інфекцыя застаюцца асноўнай інфекцыйнай прычынай смерці. У краінах з сярэднім узроўнем даходу каля паловы насельніцтва жыць да 70 гадоў, і хранічныя хваробы, як і ў краінах з высокім узроўнем даходу, з'яўляюцца асноўнымі прычынамі смерці. Аднак асноўнымі прычынамі смерці пры гэтым там з'яўляюцца туберкулёз, ВІЧ/СНІД і дарожна-транспартныя аварыі. У краінах з нізкім узроўнем даходу да 70 гадоў дажывае менш як адзін з пяці чалавек, і асноўнымі прычынамі гібель з'яўляюцца пераважна інфекцыйныя хваробы — лёгкія інфекцыі, дыярэйныя хваробы, ВІЧ/СНІД, туберкулёз і малярыя.

Святлана БАРЫСЕНКА.

Карысна ведаць

ВОСЬ ДЫК ЯЗВА!

НАВАТ здаровы страўнік чуллыва рэагуе на рознага роду непрыемнасці, а ў язвеннікаў ён удвая больш адчувальны да неспрыяльных фактараў. Аднак затое бывае вельмі ўздзячны за клопат пра сябе. Правіце асабліва ўвагу да яго, каб пазбегнуць абвастрэнняў, якія ўзнікаюць з самых розных прычын.

ВІНАВАТЫ СТЭС

Кожны з нас ведае па ўласным досведзе: варта моцна панервавацца, спалохацца або перахвалівацца, як адразу ж пачынае ныць «пад лыжкай», або, як кажучы медыкі, у эпігастрыяльнай вобласці, размешчанай у верхняй частцы жывата. Нічога дзіўнага! Ад засмучэнняў у страўніку выпрацоўваецца занадта шмат салёнай кіслаты і змяняецца ўтварэнне слізі, якая засцерагае сценкі гэтага органа ад запалення і самаператраўлівання. У выніку слізістая абалонка пакрываецца эрозіямі, а затым і язвымі, і тады дыскамфорт у верхняй частцы жывата змяняецца моцным болям. Пры гэтым ціск усярэдзіне страўніка павышаецца, яго сок закідаецца ў верхнія аддзелы стрававода, выклікаючы хімічны апёк з пашкоджаннем слізістай абалонкі, які суправаджаецца адчуваннем цяжкага болю за грудзінай. Зусім як пры інфаркце міякардыа, які ўзнікае на фоне стрэсу! Медыкам спраўды прыходзіцца выключыць гэты дыягназ. Невергагодна, але факт: у 30—50% пацыентаў, шпіталізаваных з сардэчным прыступам, на самай справе пад яго маркка хаваецца абвастрэнне язвеннай хваробы. Пра тое, што вы сутыкнуліся менавіта з ёй, а не з класічным інфарктам, сведчыць адрывка і кіслы прысмак у роце. Каб пазбегнуць абвастрэння на фоне вострага стрэсу, паспрабуйце супакоіцца самі і супакоіць страўнік: прыняць 10—15 кропель валарыянаў або карвалолу з невялікай колькасцю вады, а таксама выкачаць невялікі комплекс в'іт, прызначанай спецыяльна для гэтага органа.

□ Сядзьце на крэсла як звычайна або ў позу лота са на падлогу. Пакладзіце левую далонь на верхнюю частку жывата. Сганіце правую руку, як быццам хочаце, каб вас выклікалі да дошкі, і павярніце далонню наперад на ўзроўні пляча. Сачыце вачамі за кончыкамі пальцаў правай рукі. Зрабіце ўдых і адначасова выштурхніце далонь наперад, выцягваючы руку пад прамым вуглом да тулава, як быццам зрушваеце цяжкі прадмет. На выдыху вярніце руку ў звычайнае становішча. Паўтарыце 7 разоў.

ЗА ТЭРМІНАМ ПРЫДАТНАСЦІ...

Моцны боль у страўніку нахкалтат прыступаў язвеннай хваробы выклікаюць і харчовыя атручэнні. Яны вядуць да вострага гастрыту, з-за якога зарубчаныя язвы могуць адрыцца, не кажучы ўжо пра з'яўленне ноцы. Сімптомы харчовай таксікацыі функцыі ні з чым не збітацца, таму што адначасова з рэзю ў эпігастрыі пачынаюцца млоснасці і ваніты, пасля якіх становіцца лягчэй. Праз некалькі гадзін боль распаўсюджваецца на ўвесь жывот (хоць у вобласці страўніка адчуваецца мацней), узнікае панос, павышаецца тэмпература, з'яўляецца моцная смага, а апетыт знікае.

Першае, што неабходна зрабіць у выпадку атручэння — прымаць страўнік растварам соды (1 ст. лыжка на літр гатаванай вады). Соду неабходна старанна размяшчаць, пасля чаго крыху пакачаць, каб з раствору выйшлі пухыкі вуглякіслага газу. Такой вадкасці неабходна прыгатаваць шмат: да 3—4 літраў, паколькі пажадана некалькі разоў цалкам запоўніць страўнік хворага. Выпіце 3—4 шклянкі і выклічце ваніты («Прымыванне» варта паўтарыць некалькі разоў да з'яўлення чыстай вады пасля выкліканых ванітаў). Пасля гэтага на працягу сутак

СОДА НЕ ЗАЎСЭДЫ НА КАРЫСЦЬ

Пасля ўжывання гэтага народнага сродку страўнік спраўды можа разбалэцца. Уступлючы ў рэакцыю з салёнай кіслотай, сода ператвараецца ў кіслату вугальную, якая распадаецца на вадку і вуглякіслы газ. Страўнікавае эмсецтва літаральна ўскіпае — CO₂ пузырыцца, расцягвае і раздражняе сценкі гэтага адчувальнага органа, і той бярэцца ўзмоцнена выпрацоўваць новыя порцыі салёнай кіслаты. У выніку страўнік раздзімаецца і пачынае балэць, а кіслотнасць павышаецца яшчэ больш!

Замест соды лепш выкарыстоўваць сучасныя антацыдныя сродкі (маалокс, фасфалюгель, смекту). Яны нармальную кіслотнасць страўнікавага соку і супакойваюць запаленую слізістую абалонку, пазбягаючы ад болю.

Можна нармалізаваць кіслотнасць і натуральнымі метадамі: фітанастоямі (чым больш гаркавіць раслінны напой, тым мацней ён ашчалачвае) і шчолачнай мінеральнай вадой («Есентулі-4», «Баржомі»). Падграйце вадку і выпусціце газ, энергічна памашаўшы лыжкай у шклянцы, а затым вылічце вялікімі глыткамі палову або тры чвэрці шклянкі за гадзіну да яды 2—3 разы на дзень. Цёплая мінеральная вада тэрмосіць выдзяленне страўнікавага соку і робіць яго не такім кіслым, пазбягаючы ад непрыемных адчуванняў у страўніку.

КАЛІ РАЗДРАЖНЯЛЬНІК — ЛЕКІ

Налічваецца каля паўсотні прэпаратыў, ад якіх можа разбалэцца страўнік. Заўважце: гэта здараецца не толькі, калі прэпарат трапляе ў арганізм праз рот, але нават пры яго ўвядзенні ўнутрымышачна, унутрывенна і ў сvecках. Медыкаментознае пашкоджанне страўніка выклікаюць некаторыя гармоны, напрыклад, глюкакартыкоіды, прэпараты жалеза, хларыд калію, сульфат цынку, рэзерпін, некаторыя мачагонныя і антыдыябетычныя сродкі.

Аднак найбольшую шкоду шматпакутанаму органу наносыць так званыя нестэроідныя гарчаканпаніжальныя, болесуцішальныя і супрацьзапаленчыя лекі, якія зноўдуцца ў любой хатняй аптэчцы. Асабліва папулярныя ацэтылсаліцылавая кіслата (АСК, аспірын) і прэпараты, якія змяшчаюць яе (аскафен, цитрамон, аспен і іншыя), а таксама нестэроідныя супрацьзапаленчыя прэпараты (НСЗП), якія прымяняюцца пры астэзадрозе, рэўматызме і артрытах: бутадыён, ібупрафен, артафен (вальтарэн), індаметалін, напаксен.

Аказваючы тэрапеўтычны эффект, нестэроідныя сродкі паруюць ахоўны бар'ер слізістай абалонкі страўніка: яна запаляецца і пакрываецца павярхоўнымі дэфрэктамі — эрозіямі, а затым язвымі. Пры бескантрольным ужыванні яны могуць нанесці шкоду нават здароваму страўніку, што ўжо кажаць пра хворы! Самыя грозныя ускладненні падобнай тэрапіі — перфарцыя (прабодзенне) органа і страўнікава-кішчаныя крывацёк (так званы «аспірынны крывацёк»). Таму

«Дзелавой ініцыятыве, інвестарам — «зьялёная вуліца»

Свая справа ГАСПАДАР ПЕРШАМАЙСЬКІХ КАР'ЕРАЎ

Тры гады таму каля вёскі Першамайск дзевяць кар'ераў рознага памеру ўзяў у арэнду Міхаіл Уладзіміравіч Луцкі. З 20 гектараў воднае люстэрка складае каля 14. Аб'ява на ўездзе: «Фермерская гаспадарка «Луцкае». Збор ягад, грыбоў, лоўля рыбы толькі з дазволу».

Міхаіл ЛУЦКІ

У розных рыбгасх былі куплены малыя шчупака, карпа, амура, таўсталоўка і нават некалькі зусім рэдкія для нашай мясцовасці вяслозна. Радзіма гэтай рыбы — Амазонка, а Луцкі вырашыў паспрабаваць гадаваць яе ў нашым клімаце.

Думала, што запускаць шчупака разам з іншымі рыбай нельга. Аказалася, што наадварот. Каб былі заселены ўсе «паверхі» вадаёма, патрэбны розныя віды рыбы. Толькі карп запускаяцца вагою 25-30 грамаў, а шчупак — зусім малым. У выніку за лета карп вырастае да 350 грамаў, а шчупак — да 700 грамаў.

Патрэбныя веды ў Міхаіла Уладзіміравіча былі. Ён па прафесіі заатэхнік. Хоць шмат што давялося вывучаць нанова...

Зусім нядаўна Міхаіл Уладзіміравіч аб'яваў аб рыбалцы. Пучэўка на суткі каштуе 30 тысяч рублёў. Максімальная вага рыбы, якую можна злавіць чалавек, — пяць кілаграмаў.

А рыбачыць ён любіць з дзясціна — вырас каля ракі ў вёсцы Рубель. Бізнес-план па рыбгаспадарчай дзейнасці напісаў яму ў Цэнтры сельскага развіцця Століна. Тры гады ўкладваў сродкі ў сваю дзейнасць — купляў малую, корм для рыбы, даглядаў вадаём.

На рыбалку прыязджаюць у асноўным з Пінска, Жыткавіч. З нашага раёна рыбакоў няма. Ахвотнікі прыбываюць самі выбіраючы месца. Гаспадар толькі паказвае, дзе якая рыба водзіцца.

Мінулай восенню Міхаіл Уладзіміравіч папоўніў свой вадаём яшчэ і карпа-карасём.

Вось гэтую мясціну лешч аблюбаваў, — праводзіць экскурсію Міхаіл Луцкі. — Нават не ведаю, чаму: здаваў ваду на аналіз — усюды аднолькавая, а яму толькі тут падабаецца.

Карміў рыбу спецыяльным кормам, які набываў у Пінску. Пасля перайшоў на пшаніцу, трышкель. Аднак зараз тона збожжа каштуе

Рыба добра ловіцца на донную вуду з кармушкай, на спінгін шчупак добра бярыцца. З веліканаў, вылаўленых у кар'ерах, — шчупак на васьмі кілаграмаў. Амура паказваюць свае спіны толькі ў добрае надвор'е. Яны дасягаюць 70-80 сантыметраў. Асноўная маса карпаў — па тры-чатыры кілаграмы.

Каб набываць амураў, Луцкі перайшоў на пшаніцу, трышкель. Аднак зараз тона збожжа каштуе

Рыба добра ловіцца на донную вуду з кармушкай, на спінгін шчупак добра бярыцца. З веліканаў, вылаўленых у кар'ерах, — шчупак на васьмі кілаграмаў. Амура паказваюць свае спіны толькі ў добрае надвор'е. Яны дасягаюць 70-80 сантыметраў. Асноўная маса карпаў — па тры-чатыры кілаграмы.

Каб набываць амураў, Луцкі перайшоў на пшаніцу, трышкель. Аднак зараз тона збожжа каштуе

Рыба добра ловіцца на донную вуду з кармушкай, на спінгін шчупак добра бярыцца. З веліканаў, вылаўленых у кар'ерах, — шчупак на васьмі кілаграмаў. Амура паказваюць свае спіны толькі ў добрае надвор'е. Яны дасягаюць 70-80 сантыметраў. Асноўная маса карпаў — па тры-чатыры кілаграмы.

Каб набываць амураў, Луцкі перайшоў на пшаніцу, трышкель. Аднак зараз тона збожжа каштуе

Рыба добра ловіцца на донную вуду з кармушкай, на спінгін шчупак добра бярыцца. З веліканаў, вылаўленых у кар'ерах, — шчупак на васьмі кілаграмаў. Амура паказваюць свае спіны толькі ў добрае надвор'е. Яны дасягаюць 70-80 сантыметраў. Асноўная маса карпаў — па тры-чатыры кілаграмы.

Каб набываць амураў, Луцкі перайшоў на пшаніцу, трышкель. Аднак зараз тона збожжа каштуе

Рыба добра ловіцца на донную вуду з кармушкай, на спінгін шчупак добра бярыцца. З веліканаў, вылаўленых у кар'ерах, — шчупак на васьмі кілаграмаў. Амура паказваюць свае спіны толькі ў добрае надвор'е. Яны дасягаюць 70-80 сантыметраў. Асноўная маса карпаў — па тры-чатыры кілаграмы.

Каб набываць амураў, Луцкі перайшоў на пшаніцу, трышкель. Аднак зараз тона збожжа каштуе

Рыба добра ловіцца на донную вуду з кармушкай, на спінгін шчупак добра бярыцца. З веліканаў, вылаўленых у кар'ерах, — шчупак на васьмі кілаграмаў. Амура паказваюць свае спіны толькі ў добрае надвор'е. Яны дасягаюць 70-80 сантыметраў. Асноўная маса карпаў — па тры-чатыры кілаграмы.

Каб набываць амураў, Луцкі перайшоў на пшаніцу, трышкель. Аднак зараз тона збожжа каштуе

Рыба добра ловіцца на донную вуду з кармушкай, на спінгін шчупак добра бярыцца. З веліканаў, вылаўленых у кар'ерах, — шчупак на васьмі кілаграмаў. Амура паказваюць свае спіны толькі ў добрае надвор'е. Яны дасягаюць 70-80 сантыметраў. Асноўная маса карпаў — па тры-чатыры кілаграмы.

Каб набываць амураў, Луцкі перайшоў на пшаніцу, трышкель. Аднак зараз тона збожжа каштуе

Рыба добра ловіцца на донную вуду з кармушкай, на спінгін шчупак добра бярыцца. З веліканаў, вылаўленых у кар'ерах, — шчупак на васьмі кілаграмаў. Амура паказваюць свае спіны толькі ў добрае надвор'е. Яны дасягаюць 70-80 сантыметраў. Асноўная маса карпаў — па тры-чатыры кілаграмы.

Каб набываць амураў, Луцкі перайшоў на пшаніцу, трышкель. Аднак зараз тона збожжа каштуе

Рыба добра ловіцца на донную вуду з кармушкай, на спінгін шчупак добра бярыцца. З веліканаў, вылаўленых у кар'ерах, — шчупак на васьмі кілаграмаў. Амура паказваюць свае спіны толькі ў добрае надвор'е. Яны дасягаюць 70-80 сантыметраў. Асноўная маса карпаў — па тры-чатыры кілаграмы.

Каб набываць амураў, Луцкі перайшоў на пшаніцу, трышкель. Аднак зараз тона збожжа каштуе

Рыба добра ловіцца на донную вуду з кармушкай, на спінгін шчупак добра бярыцца. З веліканаў, вылаўленых у кар'ерах, — шчупак на васьмі кілаграмаў. Амура паказваюць свае спіны толькі ў добрае надвор'е. Яны дасягаюць 70-80 сантыметраў. Асноўная маса карпаў — па тры-чатыры кілаграмы.

Каб набываць амураў, Луцкі перайшоў на пшаніцу, трышкель. Аднак зараз тона збожжа каштуе

Рыба добра ловіцца на донную вуду з кармушкай, на спінгін шчупак добра бярыцца. З веліканаў, вылаўленых у кар'ерах, — шчупак на васьмі кілаграмаў. Амура паказваюць свае спіны толькі ў добрае надвор'е. Яны дасягаюць 70-80 сантыметраў. Асноўная маса карпаў — па тры-чатыры кілаграмы.

Каб набываць амураў, Луцкі перайшоў на пшаніцу, трышкель. Аднак зараз тона збожжа каштуе

Рыба добра ловіцца на донную вуду з кармушкай, на спінгін шчупак добра бярыцца. З веліканаў, вылаўленых у кар'ерах, — шчупак на васьмі кілаграмаў. Амура паказваюць свае спіны толькі ў добрае надвор'е. Яны дасягаюць 70-80 сантыметраў. Асноўная маса карпаў — па тры-чатыры кілаграмы.

Каб набываць амураў, Луцкі перайшоў на пшаніцу, трышкель. Аднак зараз тона збожжа каштуе

Рыба добра ловіцца на донную вуду з кармушкай, на спінгін шчупак добра бярыцца. З веліканаў, вылаўленых у кар'ерах, — шчупак на васьмі кілаграмаў. Амура паказваюць свае спіны толькі ў добрае надвор'е. Яны дасягаюць 70-80 сантыметраў. Асноўная маса карпаў — па тры-чатыры кілаграмы.

Каб набываць амураў, Луцкі перайшоў на пшаніцу, трышкель. Аднак зараз тона збожжа каштуе

Рыба добра ловіцца на донную вуду з кармушкай, на спінгін шчупак добра бярыцца. З веліканаў, вылаўленых у кар'ерах, — шчупак на васьмі кілаграмаў. Амура паказваюць свае спіны толькі ў добрае надвор'е. Яны дасягаюць 70-80 сантыметраў. Асноўная маса карпаў — па тры-чатыры кілаграмы.

Каб набываць амураў, Луцкі перайшоў на пшаніцу, трышкель. Аднак зараз тона збожжа каштуе

Рыба добра ловіцца на донную вуду з кармушкай, на спінгін шчупак добра бярыцца. З веліканаў, вылаўленых у кар'ерах, — шчупак на васьмі кілаграмаў. Амура паказваюць свае спіны толькі ў добрае надвор'е. Яны дасягаюць 70-80 сантыметраў. Асноўная маса карпаў — па тры-чатыры кілаграмы.

Каб набываць амураў, Луцкі перайшоў на пшаніцу, трышкель. Аднак зараз тона збожжа каштуе

Рыба добра ловіцца на донную вуду з кармушкай, на спінгін шчупак добра бярыцца. З веліканаў, вылаўленых у кар'ерах, — шчупак на васьмі кілаграмаў. Амура паказваюць свае спіны толькі ў добрае надвор'е. Яны дасягаюць 70-80 сантыметраў. Асноўная маса карпаў — па тры-чатыры кілаграмы.

Каб набываць амураў, Луцкі перайшоў на пшаніцу, трышкель. Аднак зараз тона збожжа каштуе

Рыба добра ловіцца на донную вуду з кармушкай, на спінгін шчупак добра бярыцца. З веліканаў, вылаўленых у кар'ерах, — шчупак на васьмі кілаграмаў. Амура паказваюць свае спіны толькі ў добрае надвор'е. Яны дасягаюць 70-80 сантыметраў. Асноўная маса карпаў — па тры-чатыры кілаграмы.

Каб набываць амураў, Луцкі перайшоў на пшаніцу, трышкель. Аднак зараз тона збожжа каштуе

Рыба добра ловіцца на донную вуду з кармушкай, на спінгін шчупак добра бярыцца. З веліканаў, вылаўленых у кар'ерах, — шчупак на васьмі кілаграмаў. Амура паказваюць свае спіны толькі ў добрае надвор'е. Яны дасягаюць 70-80 сантыметраў. Асноўная маса карпаў — па тры-чатыры кілаграмы.

Каб набываць амураў, Луцкі перайшоў на пшаніцу, трышкель. Аднак зараз тона збожжа каштуе

Рыба добра ловіцца на донную вуду з кармушкай, на спінгін шчупак добра бярыцца. З веліканаў, вылаўленых у кар'ерах, — шчупак на васьмі кілаграмаў. Амура паказваюць свае спіны толькі ў добрае надвор'е. Яны дасягаюць 70-80 сантыметраў. Асноўная маса карпаў — па тры-чатыры кілаграмы.

адзін мільён трыста рублёў, таму стаў набываць адоходы ад пшаніцы і таго ж трышкеля.

Падтрымлівае гаспадар сувязь з міліцыяй і дзякуе ёй за дапамогу. Бо адпавядалі бываюць самыя розныя: парушаюць правілы знаходжання на тэрыторыі фермерскай гаспадаркі, прыродна-ахоўныя заканадаўчыя дакументы і не слухаюць пераканаўчых просьбаў.

Хоць у апошні час людзі ўжо звыкліся, што ў гэтым месцы ёсць свой гаспадар, што парушаць парадка не дазваляецца, але пасля рыбакоў застаецца смецце, якое адразу ж прыбіраюць вартаўнікі.

У фермерскай гаспадарцы, акрамя Міхаіла Уладзіміравіча і яго сына, працуюць яшчэ тры вартаўнікі. Уладанні не пакіне без нагляду.

Гэтай вясною на невялікім востраве, які ўтварыўся паміж кар'ерамі, пасадзіў невялікі сад — каля 50 яблынь.

Ёсць жаданне паставіць сваю вядлярню, каб адразу свежую рыбу адпраўляць на перапрацоўку. Аднак пакуль гэта толькі мары, бо не можа атрымаць дазвол на такі від дзейнасці.

Тацяна СЕГЕН, фота аўтара.

Падтрымлівае гаспадар сувязь з міліцыяй і дзякуе ёй за дапамогу. Бо адпавядалі бываюць самыя розныя: парушаюць правілы знаходжання на тэрыторыі фермерскай гаспадаркі, прыродна-ахоўныя заканадаўчыя дакументы і не слухаюць пераканаўчых просьбаў.

Хоць у апошні час людзі ўжо звыкліся, што ў гэтым месцы ёсць свой гаспадар, што парушаць парадка не дазваляецца, але пасля рыбакоў застаецца смецце, якое адразу ж прыбіраюць вартаўнікі.

У фермерскай гаспадарцы, акрамя Міхаіла Уладзіміравіча і яго сына, працуюць яшчэ тры вартаўнікі. Уладанні не пакіне без нагляду.

Гэтай вясною на невялікім востраве, які ўтварыўся паміж кар'ерамі, пасадзіў невялікі сад — каля 50 яблынь.

Ёсць жаданне паставіць сваю вядлярню, каб адразу свежую рыбу адпраўляць на перапрацоўку. Аднак пакуль гэта толькі мары, бо не можа атрымаць дазвол на такі від дзейнасці.

Тацяна СЕГЕН, фота аўтара.

Падтрымлівае гаспадар сувязь з міліцыяй і дзякуе ёй за дапамогу. Бо адпавядалі бываюць самыя розныя: парушаюць правілы знаходжання на тэрыторыі фермерскай гаспадаркі, прыродна-ахоўныя заканадаўчыя дакументы і не слухаюць пераканаўчых просьбаў.

Хоць у апошні час людзі ўжо звыкліся, што ў гэтым месцы ёсць свой гаспадар, што парушаць парадка не дазваляецца, але пасля рыбакоў застаецца смецце, якое адразу ж прыбіраюць вартаўнікі.

У фермерскай гаспадарцы, акрамя Міхаіла Уладзіміравіча і яго сына, працуюць яшчэ тры вартаўнікі. Уладанні не пакіне без нагляду.

Гэтай вясною на невялікім востраве, які ўтварыўся паміж кар'ерамі, пасадзіў невялікі сад — каля 50 яблынь.

Ёсць жаданне паставіць сваю вядлярню, каб адразу свежую рыбу адпраўляць на перапрацоўку. Аднак пакуль гэта толькі мары, бо не можа атрымаць дазвол на такі від дзейнасці.

Тацяна СЕГЕН, фота аўтара.

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.) Дарэчы, падчас гэтай камандзіроўкі карэспандэнт «Звязды» даведаўся, што многія бронеўтамабілі, якія ездзяць з інкастарамаі па населеных пунктах Беларусі, вырабленыя, аказваецца, у Сморгоні. У моцнай канкурэнцыі з замежнымі фірмамі мясцовае ТАА «ПрактыкСэрвіс» за тры гады паставіла нашым банкам 115 такіх машын, пры гэтым выкарыстоўваючы не толькі імпортныя «колы» і браню, але і шэраг камплектуючых беларускай вытворчасці. Будзе больш заказаў (усе разлікі, у адрозненне ад расіянаў, у сморгонцаў — у беларускіх рублях) — відавочная выгода не толькі, «ПрактыкСэрвіс», але і для айчынных пастаўшчыкам амартызатараў, аўтамабільных правадоў, фарбаў, клею...

А вось у былым ваенным гарадку цяпер «уладарнічаюць» жанчыны. Вядомая мінская фірма «Мілавіца», якая спецыялізуецца на выпуску гарэтных і іншых дамскіх рэчаў, палічыла, што развіваць бізнес варта менавіта ў Сморгоні. Чаму? Там ёсць праблема жаночага беспрацоўя, кадры, свабодная памышканні, ды і недалёка ад сталіцы. Мясцовая ўлада падтрымала заснавальніка і дырэктара ТАА «Карункі» Святлана ДУБАЎЦОВУ перадаўчы арэнду памышканні, якія пустаюць, а таксама падрыхтоўкай швачак праз цэнтр занятасці насельніцтва ў і ліцы, куды фірма паставіла швейнае абсталяванне. І вось ужо каля дзвюх гадоў, як «ажылі» былыя вайсковыя казармы. Пераважна частка вырабленай у адраментаваных памышканнях прадукцыі экспартуецца, ужо сёння створана 130 рабочых месцаў, а патрабавання яшчэ мінімум 50 швачак.

У першыя тры месяцы, пакуль навочна асвойваюць сучасныя камп'ютарызаваныя машыны, дырэктар ТАА «Карункі» далучае ім 300 тысяч рублёў. А затым усё залежыць ад майстэрства, працавітасці самой работніцы — зарплата па здельна-прэміяльнай сістэме можа склацца і 2,5 мільёна рублёў. Выгадна і раённым бюджэтам, які штомесцяна атрымлівае ад гэтай фірмы падаткі ў памеры каля 50 мільёнаў рублёў.

Дарэчы, пасля Сморгоні фірма арганізавала вытворчасці ў яшчэ адным раёне «паўночнага вектара Гродзеншчыны» — у Ашмянна.

А для тых, хто пачынае сваю справу, у Сморгоні нядаўна стварылі цэнтр падтрымкі прадпрыемстваў, які таксама аслугоўвае суседнія Астравецкі і Ашмянскі раёны.

КАБ НЕ «БЛУКАЦЬ У ПОЦЕМАХ» — Праблема ў тым, што многія прадпрыемствы, асабліва на першым этапе свай дзейнасці, допускаяць шмат памылак — юрыдычных, бухгалтарскіх, па стратэгіі развіцця фірмы, так бы мовіць, блукаюць у цоцемак, — зазначае дырэктар цэнтру падтрымкі прадпрыемства Ілья ПЯТУНОУ, які, маючы вялікі стаж працы ў

прыватным бізнэсе, вырашыў падтрымаць навочку.

Цэнтр, дзе разам з Ільёй Мікалаевічам працуюць вопытныя бухгалтары і юрысты, дзейнічае ў цэлым кантакце з мясцовай уладай. Звярнуліся людзі ў райвыканкам з нейкай ідэяй, праектам — у цэнтры падтрымкі прадпрыемства ім дапамогуць у распрацоўцы бізнес-плана, падберы вытворчыя плошчы, парацяць аптымальную форму падаткаабкладання і найбольш выгадны варыянт крыдывавання альё лізінгу. Больш за тое, могуць узяць на сябе ўвесь бухгалтарскі ўлік — ад апрацоўкі першааснай дакладнасці ў падатковую інспекцыю, чым ужо скарысталіся васьм МП.

Дарэчы, толькі бухгалтарскія паслугі ў цэнтры платныя, на дагаворнай аснове. Прычым для кліентаў гэта танней і параўнанні з наймам уласнага бухгалтара: няма затрат на арганізацыю яго рабочага месца, выплата сацыяльных падаткаў, набываць праграмага забеспячэння і бухгалтарскай перыядыкі.

— Любое пытанне стараемся вырашыць хутка і якасна, бярэм на сябе ўсю адказнасць, — зазначае Ілья Пятуню.

— А калі раптам у бухгалтарскім ўліку нейкая памылка?

— Мы страхуем свае рызыкі на той выпадку, калі наш работнік дапусціць памылку, з-за чаго кліенту выставіць нейкія санкцыі.

ІНВЕСТАРЫ НЕ СПУЖАЛІСЯ Гасцінны нумар у Сморгоні трэба заказваць загадзя, бо гасцей прыязджае шмат. Вось і ў той дзень у атэль заасліліся прадстаўнікі аўстрыйскай кампаніі «Kronosspan». Пра зацікаўленасць аднаго з сусветных лідараў у галіне дрэваапрацоўкі ў стварэнні прадпрыемства на Сморгоншчыне гаворка ішла даўно. Аднак цяг не адлужвае быюча інвестара інерцыйна эканамічнай сітуацыя ў нашай краіне ў сувязі з дэвальвацыяй беларускага рубля і цяжкасцямі з СКВ? Мо далі «задні коды»?

Не, інвестар не спужаўся. Старшыня Сморгонскага райвыканкама Мечыслаў Гой паведаміў, што аўстрыйская кампанія ўжо не на словах, а на справе ўзялася за рэалізацыю праекта па выпуску імпарта-замышчальнай і эксперта арыентаванай прадукцыі — ламінату, пліт МФФ, ДСП і іншых матэрыялаў. Ужо ў верасні мяркуецца завяршыць арганізацыю вытывага гарадка для будаўніцтва, пасля чаго паставяць раствора-бетонны вузел для забеспячэння будоўлі і будучы працаваць у дзве змены без выхадных, каб у першым паўгоддзі наступнага года запустыць першую лінію новага прадпрыемства. Пры гэтым улію робіцца менавіта на скалагічную вытворчасць.

— Чым выгадны раёну гэты праект? — Ці каўтуюць у старшыні райвыканкама.

— У нас і цяпер дзякуючы экспертным

ТАА «Карункі».

пастаўкам ААТ «Сморгонскага малочная прадукты», тэхнікі аграгатага заводу, дзвярэй фірмы «Халес» і іншых прадпрыемстваў станючае знешнегандлёвае саьда, якое сьлёта за першае паўгоддзе складале 12,1 мільёна долараў. Але рэальна дасягнуць і значна большага, — перакананы Мечыслаў Гой.

Пры гэтым перспектыве партнёрства з аўстрыйскай кампаніяй Мечыслаў Браніслававіч бачыць не толькі ў стварэнні больш чым трыхсот новых рабочых месцаў і ў падатках, што атрымае раёны бюджэт, але і ў выпуску мэблі на базе той жа ламінаванай пліты, якая сёння закупляецца па імпарце. Прычым развіваць мзловую вытворчасць плануюць не толькі аўстрыцы. Зацікаўленась у вырабе мэблі, выкінуўшы ў Сморгоні памышканні, якія пустаюць, ужо цяпер працягваюць і іншыя прадпрыемствы, у тым ліку з Мінска. Яны лагічна спадзяюцца на канкурэнтаздольнасць прадукцыі з сыравіны, якая бярыцца напругаму, а не па імпарце, ды яшчэ і з улікам транспартных расходаў.

Дарэчы, гэты праект аказваўся выгадным і вытворцам зусім іншага профілю — Сморгонскаму аграгатам заводу. Справа ў тым, што мясцовая ўлада панавала кампанія «Kronosspan» плошчы гэтага прадпрыемства, якія ўжо даўно не былі здаёйнічымі. Такім чынам, завод пазбавіўся ад баласту, у які, да таго ж, не проста не прыносіў ніякай карысці, а патрабаваў вялізных затрат па падатках на зямлю і нерухомасьць.

СЁННЯ НЕПАТЭРЭБНАЕ — ЗАТРА ПРЫБЫТКОВАЕ

Праблема з наданнем «другага жыцця» памышканням, якія пустаюць, у Сморгоні вострая. Мясцовая ўлада акрамя шукань і прымянення, запрашае патэнцыйных інвестараў, ды і на рэспубліканскім, заканадаўчым узроўні быццам і ёсць зацікаўленасць у больш спрыяльных умовах набываць падобных аб'ектаў. Але на практыцы сістэма іх заздзейнічэння ў гаспадарчым

абароце пакуль вельмі доўга і грываўстая. Пакуль гэты праец дайдзе да рэальнай цаны, якую гатовы заплаціць новы ўласнік, не гаворачы ўжо пра адну базавую велічыню, то пакупнік можа і не дакачацца.

Напрыклад, у тым жа вышэйзгаданым былым ваенным гарадку нядаўна разгарнулася вытворчасць прыватнае прадпрыемства «Спецтэхніка — Захад». Вырабляюць розныя дэталі для машынабудавання на сучасных станках з праграмным кіраваннем, і заказу стошкі, што гэтага абсталявання, трынаццаці токараў і фрэзероўшчыкаў ужо не хапае. Трэба пашырацца, і быццам ёсць усё ўмоўна: побач яшчэ адна даўно нікому не патрэбная былая казарма з... пустазеллем на даху. Мінская фірма, чым філіялам з'яўляецца сморгонскае прадпрыемства, гатова была набывць гэты будынак, але ж не за больш чым 700 мільёнаў рублёў, паколькі яшчэ з паўмільярда спатрабіцца на прывядзенне яго ў парадак.

Быў пакупнік і на недабудаваны корпус, які калісьці планавалася пад развіццё Сморгонскага заводу аптычнага станкабудавання і сёння знаходзіцца на яго балансе. Але, зноў жа, цана для пакупніка аказалася непад'ёмнай. А тым часам завод гэты корпус штомесцяна абыходзіцца ў 50 мільёнаў рублёў падаткаў.

Вырашэнне гэтых праблем дазволіць Сморгоншчыне яшчэ лепш выкарыстаць свае эканамічныя патэнцыялы, які больш прадстаўлены падчас рэгіянальнай выставы «Паўночны вектар Гродзеншчыны» і міжнароднага эканамічнага форуму. Дарэчы, на гэтым форуме, згодна з інфармацыяй Мечыслава Гой, інвестарам прапануюць 16 праектаў. Напрыклад, для вы

ПЕРАВЫХАВАННЕ ПАПУГАЯМІ

Кейптаўнская турма асабліва строга рэжыму Pollsmoor — па-свойму слаўная, тут працуюць з двадцятці сямі гадоў свайго зняволення самыя вядомыя вязьні ПАР — Нэльсан Мандела. Менавіта тут, у турэмным блоку В 11 гадоў таму стартаваў незвычайны «птушыны» праект па карэкцыі паводзін зняволеных.

У рамках праекта злучэнцы, якія сталі на шлях выпраўлення, з 2000 года клапоціцца пра птушанят палугаў і іншых птушак, якіх пазней прадаюць у якасці хатніх гадаванцаў. Прыняццё ўдзел у праграме жадаюць многія, але яна разлічана ўсяго на 12 чалавек. Пры гэтым кожны ўдзельнік павінен дэманстраваць узровень паводзін — не піць, не смяліць, не мацокацца, не ўжываць наркатыкі. Усе ўдзельнікі праграмы праходзяць спецыялізаваную падрыхтоўку, карыстаюцца пазіўнымі прывілеямі і жывуць у аднамесных камерах, адмыслова абсталюемых так, каб можна было наглядаць за птушкамі. Кожны зняволены клапоціцца адразу аб некалькіх птушках. Па дасягненні ўзросту 10 тыдняў птушкі пакідаюць сваіх «нянеч», пасля чаго іх прадаюць аматарам жыццё, якія хацелі б завесці ручнога палуга, але не маюць часу на тое, каб самастойна прыручыць птушачку. Зняволеным, якія ўдзельнічаюць у праекце, больш не дазваляецца пакідаць сваіх крылатых падапечных у якасці свайго жывёла — пасля інцыдэнту, у якім птушка выкарыстоўвалася ў якасці «наркакур'ера». Пры любым парушэнні турэмнага рэжыму кожны з удзельнічаў праекта рызыкуе неадкладна «вылецець» з праграмы і пазбаўцца ўсіх прывілеяў. Праект знаходзіцца на поўным самафінансаванні. Прыбытак ад продажу птушак пакрывае бягучыя выдаткі праекта і прыносіць невялікі прыбытак, які размяркоўваецца паміж зняволенымі блоку В. Камеры і калідоры турэмнага блоку В прыгожыя тэматнымі насценнымі малюнкамі, каб «птушкі адчувалі сябе як дома». Ідэя праекта належыць Вікусу Грэсе, старшыні камісіі па пытаннях умоўна-датэрмінавага вызвалення турмы Pollsmoor і вядомага аматара птушак. Сама ідэя не новая — у 1962 годзе на экраны выйшаў фільм «Аматар птушак з Алькатраса» з Бертран Ланкастэрам у галоўнай ролі. Гэтая карціна, якая ўвайшла ў класіку кінематографіі, была заснавана на рэальных падзеях.

САМЫ ШКОДНЫ У СВЕЦЕ РЭСТАРАН

У Даласе (штат Тэхас, ЗША) працуе самы шкодны ў свеце рэстаран — «Сардэчны Удар Грыль». Назваўшы свой рэстаран фаст-фуду ў гонар «сардэчнага удару», яго заснавальнік — былы трэнер па фітнесе Джон Бэсо і не хаваў, што ў меню там будуць толькі шкодныя, вельмі шкодныя і надзвычай шкодныя па тлустасці і калорыях стравы. Дэвіз рэстарана — «Смак, дзеля якога можна памёрці» — жаха сам за сябе.

У меню гэтай установы — чатыры віды гамбургераў, якія змяшчаюць ялавічыню катлету вагой ад 230 да 910 грамаў. Для аматараў ежы патлуецца ёсць бульба-фры, прыгатаваная на сапраўдным салце, і бургэр з самай высокай колькасцю халестэру сярод усіх страв у свеце (так абвясціла меню ўстановы). Самы вялікі калорый у меню з'яўляецца бургер Quadruple Bypass Burger — у ім 2 фунты мясных катлет, цэлы памідор, палова цыбуліны, 8 кавалкаў сыру і 16 кавалкаў бекону. Усё разам — гэта 8000 калорый. Зрэшты, здзівіць тлустасцю і нездаровацю страў амерыканскай фаст-фуд ужо даўно нікога не можа. Разынка рэстарана — у атмасферы ўстаноў. Так, кожны наведнік, які зрабіў замову, называецца «пацыентам», а афіцыянткі ўяўляюць з сябе медсясцёр. Кожнага «пацыента» «медсястра» праслухоўвае стэтакскопам, кліентам таксама выдаюцца фартукі, якія гадаваюць бальнічныя піжамы. Тым жа, хто важыць больш за 160 кілаграмаў, ад устаноў прананоўваецца дадатковая бясплатная страва. Нарэшце, «пацыенты», якія «ўтапталі» патройні ці чцвярыні гамбургер, атрымліваюць магчымае злёгку сціўчэ тлушч, пакатаўшыся на інвалідным крэсле. Увогуле, рэстаран сумленна жаха, што вядзе людзей наўпрост у бальніцу. Кліенты не супраць і адбюю ад наведнікаў устаноў не ведае.

ЧАРВЯКІ З... АЎТАМАТА

У горадзе Зеленаградск у Калінінградскай вобласці усталяваны аўтамат па продажы чарвякоў. Аўтамат усталяваны на АЭС. Як указваецца ў аб'яве, размешчанай на ім, чарвякі жывыя і прызначаны для рыбалкі. 30 штук можна купіць за 50 расійскіх рублёў. Маскоўскім журналістам, якія публікуюць наведанне пра гэта са спасылкай на аднаго блогера, пакуль не ўдалося правярць, ці адпавядае рэчаіснасць інфармацыя, размешчаная на аўтамате. Аўтамат для продажу дажджавых чарвякоў даўно выкарыстоўваюцца ў ЗША.

Крынічка

«Цякла тут з лесу невялічка травой заросшая крынічка». Якуб КОЛАС.

І кашаль супакойць, і... на пажары дапамога

Лакрыччкі (салодку) — расліну сямейства бабовых — вырошчваюць дзеля каранёў. У іх змяшчаецца цукор (глюкоза), лекцінаваы рэчывы, але найбольш характэрным рэчывам з'яўляецца гліцырыдін. Ён саладзейшы за цукор у 40 разоў! Корань лакрыччкі прымяняюць у лячэбных мэтах амаль ва ўсіх краінах свету: пры інфекцыйных захворваннях, для рэгулявання абіс-ну рэчываў, зніжэння артарыяльнага ціску. Аднак каранёў нейтралізуе дзейнасць многіх ядаў, у прыватнасці грыбных, запалювае працадана такой хваробы, як СНД.

Лакрыччкі выкарыстоўваюцца для атрымання густой «шапкі» пены пры вырабе піва, а таксама пры... напаленні вогнетрывасці, таму што з вады расліна ўтварае густую пену. Не абыходзіцца без лакрыччкі і пры вытворчасці газаванай вады, квасу, цукерак. Расце ён на багатых увільготненых, добра дрэнажаваных глебах. Збор ураджаю пачынаюць толькі на трэці год.

Памідоры, своечасова знятыя з куста

Жнівень — гэта месяц масавага высявання памідораў, іх трэба своечасова зняць з куста, а лепш здымаць бурмі. Такі просты спосаб даць магчымых паскорыць высяванне тых памідораў, якія засталіся на кусте зялёнымі. Калі вы плануеце захоўваць памідоры некаторы час, тым больш з уборкай спазніцца не варта. Плады трэба зняць, пакуль начная тэмпература паветра не апусцілася ніжэй як плюс 7—8 градусаў. Уборка зялёнаспелых пладоў выклічае захворванне іх на фітатроуз, які небяспечны ў канцы жніўня — пачатку верасня не менш, чым летам. Для развіцця хваробы складаюцца спрыяльныя ўмовы: халодныя ночы і неросы. Калі хвароба развіваецца інтэнсіўна, то зялёныя памідоры трэба класці на даспяльванне, папярэдне правёўшы іх цёплаву апрацоўку.

Каб паскорыць працэс высявання памідораў, іх трэба размясціць у памішканні з тэмпературай 18—20 градусаў. Плады ўкладваюць упярамешку з чырвонымі памідорамі або спецыяльнымі ялынкамі, якія, выдзяляючы газ этылен, паскараюць працэс высявання зялёных пладоў. Трэба ўлічыць, што пры даспяльванні ў цёмнае афарбоўка атрымліваецца больш раўнамернай.

СКАНВОРД

Сканворд з сеткай і словамі: Рыба, Загарадны дом, Пеліч, Фота 3, Фота 4, Фота 1, Фота 2, Фота 5, Фота 6, Фота 7, Фота 8, Фота 9, Фота 10, Фота 11, Фота 12, Фота 13, Фота 14, Фота 15, Фота 16, Фота 17, Фота 18, Фота 19, Фота 20, Фота 21, Фота 22, Фота 23, Фота 24, Фота 25, Фота 26, Фота 27, Фота 28, Фота 29, Фота 30, Фота 31, Фота 32, Фота 33, Фота 34, Фота 35, Фота 36, Фота 37, Фота 38, Фота 39, Фота 40, Фота 41, Фота 42, Фота 43, Фота 44, Фота 45, Фота 46, Фота 47, Фота 48, Фота 49, Фота 50, Фота 51, Фота 52, Фота 53, Фота 54, Фота 55, Фота 56, Фота 57, Фота 58, Фота 59, Фота 60, Фота 61, Фота 62, Фота 63, Фота 64, Фота 65, Фота 66, Фота 67, Фота 68, Фота 69, Фота 70, Фота 71, Фота 72, Фота 73, Фота 74, Фота 75, Фота 76, Фота 77, Фота 78, Фота 79, Фота 80, Фота 81, Фота 82, Фота 83, Фота 84, Фота 85, Фота 86, Фота 87, Фота 88, Фота 89, Фота 90, Фота 91, Фота 92, Фота 93, Фота 94, Фота 95, Фота 96, Фота 97, Фота 98, Фота 99, Фота 100.

ЗОРКА «ТЫТАНКА» ВЫРАТАВАЛА МАЦІ МІЛЬЯРДЭРА

Аскаранова актрыса Кейт Уінслет стала гераній у рэальным жыцці, выцягнушы з агню 90-гадова маці прадпрыемальніка Рычарда Брансана. Зорка «Тытанка» разам з сям'ёй гасяўца ў асабістым рэстаране Брансана пад назвай «Вялікая хата». Будынак размяшчаўся на карыбскім востраве Некер, які знаходзіцца ва ўласнасці мільярдэра. Сам бізнэсмен пражываў у суседнім будынку. Ранкам 22 жніўня, падчас трагічнага штурму, у асабіж ударыла маланка, пасля чаго пачаўся пажар. Сын Брансана Сам кінуўся ў падпалены будынак і дапамог яго насельнікам выбрацца вонкі — у доме тым часам знаходзілася 20 чалавек, уключаючы сваёйку абедзюх слаўтасцяў. Як расказаў мільярдэр, падчас пажару адважная актрыса вынесла з падпаленага дома 90-гадовую маці Брансана. У выніку ўсё насельніц асабіж засталася цэлым, а сам асабіж згарэў ушчэнт. Пазней Кейт прызналася, што усё, што адбылося, было амаль як на здымачнай пляцоўцы, за выключэннем таго, што рэжысёр не крычаў «Знятай!».

ПАДРЫХОЎКА СХОВІШАЎ ДА СЕЗОНА

Перш чым пакласці агародніну на захоўванне ў сховішча, падвал, склеп, трэба падрыхтаваць гэтыя памяшканні да сезона. Перш за ўсё іх трэба прадзіфікаваць. Раствор гатуецца з розніку 1 л фармаліну на 40 л вады. Пасля апрацоўкі памяшканне зачыняюць на двое сутак, затым вентыляруюць, прасушваюць і беляць раствором свежэгашанай вапны (2 кг на вядро вады). У раствор добра б'юць 6 дададзена медны куларвас (200 г на вядро). Падвал, склеп, кладовыя або іншыя памяшканні, дзе будзе захоўвацца харчовыя прадукты, павінны быць халоднымі, чыстымі, яны павінны добра вентылявацца.

Раім прыгатаваць Кампот з гарбуза

Калі ў вас урадзілі гарбузы, а захоўваць няма дзе, зрабіце на зіму кансерваваны кампот. І смачна, і карысна! Для кампату падвядуць гарбузы з жоўтай і аранжава-жоўтай мяккацю. Спачатку гарбуз трэба памыць, зняць скурку, выбраць семачкі і нарэзаць кавалачкамі 2x4 см. Кавалчкі пакласці ў каструлю, заліць 4-працэнтным водным раствором (звычайныя сталовыя водац развесці ў ваде 1:1). Праз дзве гадзіны раствор воцату выліваем, а вымачаныя кавалчкі, якія сталі трохі празрыстымі, заліваем 30-працэнтным цукровым сіропам (300 г цукру на 1 л вады) і варым 15 хвілін. Затым знімаем каструлю з плены, астуджаем і ўкладваем кавалчкі ў спойкі, і цяпер заліваем ужо 60-працэнтным цукровым сіропам. Гэты сіроп пажадана падкісліць лімоннай кіслатой (на 3—5 г на літр сіропу). Абажытка размяшайце сіроп, пакуль не растварацца крышталікі лімоннай кіслаты. Замест лімоннай кіслаты можна пакласці ў банку скарплек лімона.

Кампот будзе мець прыемны водар, калі ў кожны спойк дадаць па 2 гваздзічкі альбо крышку карыцы. Стэрылізуюць кампот у кіпячай вадзе 25 хвілін.

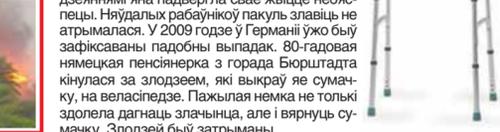
Прыкладзіце Цыбульнік Кветка

Цыбулінік кветка (напрыклад цюльпану, нарцысаў), якія вы выкапалі ў чэрвені, каб яны адпачылі за лета, ды і некаторыя іншыя, выкапаныя пазней, ужо прасяцця ў зямлю. Нарцысы высаджаюць у грунт раней, чым цюльпаны, — з сярэдзіны жніўня да пачатку верасня. На думку спецыялістаў, цюльпаны лепш за ўсё высаджваць з канца жніўня да пачатку кастрычніка. Але не трэба зацягваць з перасадкай! Калі закапаць цыбуліны цюльпану ў канцы кастрычніка, яны не паспеюць прыжыцца, таму альбо вымерзнуць за зіму, альбо вясной вылізуюць слабеяныя парасткі, не здольныя завісці. А вось гіяцынты, якія ўкраінаюцца хутчэй, чым цюльпаны і нарцысы, звычайна высаджаюць у другой дэкадзе верасня. Штогадовае выкапванне цыбуліны гіяцынтаў з'яўляецца абавязковым мерапрыемствам. Да пасадкі правядзіце агляд цыбуліны — павінны быць аддзелены дзеткі цыбуліны для дарошчвання і тыя, якія добра сфарміраваліся. Цыбуліны ачысціце ад зямлі, пакладзіце ў скрынкі з сятчастым дном, пакінуўшы для прасушвання пад паветкай 2-3 дні. Пасля ачысціце ад лішняга шапаліна, нарасце на донцы. Перад пасадкай варта апрацаваць цыбуліны з мотай прафілактыкай ад хвароб і шкоднікаў. Прыкладна ў гэты ж час, як і гіяцынты, высаджаюць цыбуліны касачы. А драбніц цыбуліны кветкі (крокусы, мускары, падснежнікі, познавец і іншыя) высаджаюць у жніўні-верасні.

Лілея звычайна гатовая да высаджвання ўжо праз месяц — паўтара пасля пачатку. Вельмі важна выкапаць іх цыбуліны своечасова: калі выкапаць вельмі рана, яны не змогуць высьпець, не сфарміруюцца пакрыўна плекца. Такія цыбуліны доўга не захаваць, ды і на якасці цвіцення ў наступным сезоне гэта адб'ецца не самым лепшым чынам. Пакідаць жа цыбуліны ў зямлі доўга таксама не рэкамендуецца: цыбулінае гнездо распылцаць і многія дзеткі згубяць у зямлі. Выкапаныя здаровыя цыбуліны пакідаць для прасушвання ў памяшканні, якое добра вентыляваецца. Праз тыдзень-два, калі цыбуліны прасохнуць, акуратна выдзіліце сцябло. Сачыце за тым, каб на цыбуліне не было трышчынак, праз якія можа пранікаць інфекцыя. Пылінья ямак для цюльпану павінна быць роўная вельмі трох цыбулін, для лілей можа крыху больш. Сярэдняя адлегласць паміж ямакамі — 10—15 см. На дно ямы надрана было б насыпаць пісок з перагноем — гэта любяць цыбуліныя расліны. Памятайце, што такія расліны патрабуюць шчыльнай пасадкі. Гэта значыць, што цыбуліну трэба не проста ўстаўці ў ямку, а нібыта ўкруціць у зямлю, засыпаўшы зверху зямлёй. Перадсаджваюць расліны, абавязкова іх паліць: пры гэтым знікаюць паветраныя пусоты вакол каранёў, што дапамагае раслінам хутчэй прыжыцца. Бывалыя кветкаводцы рацяць прысыпаць кветкавыя пасадкі торфам ці апальным лістам, каб за зіму цыбуліныя кветкі не вымерзлі.

ПЕНСІЯНЕРКА АДБЫЛАСЯ АД РАБАЎНІКОЎ ХАДУНКАМІ

90-гадовая нямецкая пенсіянерка (яе імя невядомае) здолела прадухліць рабаванне не загараднага дома. Бабулька здолела адбіцца ад траіх зламаных каўз з дапамогай рамы для хадзь. Інцидэнт адбыўся непадалёк ад горада Мюнстара. Пахыла немка прагулялася па доме, калі убачыла ў памяшканні паўтара дзевяці і адну жанчыну. Пенсіянерка накінула на іх хадункі і пачала біць імі зламаныя каўзы. Неўзабаве яны здолелі выбегчы з хаты і ўчыць з месца здарэння. З дома нічога не знікла. Прадстаўнік мясцовай паліцыі адзначыў, што пенсіянерка правяла надзвычайна для свайго ўзросту адвагу, аднак падкрэсліў, што сваім дзеяннямі яна падвергла сваё здарэнне небяспечна. Няўдалыя рабаўнікі пакуль з'явіліся не атрымаліся. У 2009 годзе ў Германіі ўжо быў зафіксаваны падобны выпадак. 80-гадовая нямецкая пенсіянерка з горада Бюрштатта кінула са здолдзем, які выкраў яе сумачку, на вельпасіде. Пахыла немка не толькі здолела дагнаць злачынца, і я вярнуць сумачку. Злодзей быў затрыманым.

Дзве даты

25 жніўня

Жыта, пшаніца, ячмень

Жыта — збожжавая расліна, з зерня якой пякуць чорны хлеб. Жытні хлеб — штодзіннае ежа нашых продкаў. Славяне здабел звалі жытні хлеб — «хлебуска», а зерне і палеткі — «жыта».

У культуры ўсходніх славян зерне жыта сімвалізавала бессмяротнасць. Ураджай жыта даваў надзею на шчаслівае, багатае жыццё. Нягледзячы на ​​заганчывы трагічна — галоднай смерцю. Нездарма і папелкі, засеяныя збожжавымі культурамі, чалавек размаўляў, як з лепшым сябрам. А ў прыказках і прымаўках жыта ды ячмень «праслі» ў гаспадар: «Сей хоць у пісок, ды ў свой часок».

Каб атрымаць добры ўраджай жыта, трэба быць прыкладзі шмат намаганняў. Беражлівыя адносіны да хлеба выхоўваліся ў дзяцінстве з малодшага ўзросту. Кідаць хлеб заўсёды лічылася вялікім грахам. Непавяжлівая адносіны да хлеба былі неадрававальнымі і вельмі строга караліся ў сям'і.

Да пасеву жыта заўсёды ставіліся вельмі адказна, выбіралі самыя спрыяльныя дні гэтага дзёнь. Прыкмычалі: калі пры пасеве жыта ідзе маленкі дождж, то гэта «Бог аб ураджаі вестку дасылае», а калі дождж моцны — лепш з поля з'ехаць, усё адно ўраджаюць не будзе.

У насенне жыта дадавалі попель з пены, каб засцерагаць палеткі ад граду. Фёдар-жытнік — так звалі ў народзе святога Фёдара (29 мая). Гэты дзень лічыўся апошнім тэрмінам для пасеву жытня.

У творчасці ўсходніх славян жыта — гэта удава, а пшаніца — дзеўка ці маладзіца. Цяжкія пры вырошчванні пшаніцы стварылі вакол яе арэол святасці. Пшанічны хлеб п'ялі ў святы і для некаторых іншых асобных святачых падезй, напрыклад, на вяселле (каравай). Для таго, каб быць з ураджам пшаніцы, раілі сець гэту культуру ў час, калі красуе чаромха. Таксама раілі пачынаць сабу пшаніцы абавязкова апоўдні.

Ячмень — адна са старажытных раслін у нашым земляробстве. Як і любая збожжавая культура ва ўсходніх славян ячмень сімвалізавал урадлівасць, адраджэнне жыцця і яго аднаўленне. Ячмень выкарыстоўвалі для прыгатавання круп, мукі, а таксама корму для жывёлы. Лічыцца, што адным з першых п'янільчых напоў, які навучыліся рабіць людзі, была ячменная брага. Ячмень стараліся сець, калі цвіце жаліца. У народзе прыкмычалі: драмна той ячмень уродзіцца, які пасяны пры заходнім і паўднёвым-заходнім ветры.

СЕННЯ

Table with weather forecasts for various cities: Мінск, Віцебск, Магілёў, Гомель, Гродна, Брэст. Columns: Сонца, Усход, Запад, Даўжыня дня.

Геомагнітныя ўзрушэнні

25 жніўня

1991 год — Дэкларацыя аб дзяржаўным суверэнітэце Беларусі, прынятая Вярхоўным Саветам Беларусі 27 ліпеня 1990 г., надае статус Канстытуцыйнага закона. У гэты ж дзень Вярхоўны Савет БССР прыняў пачатковы рашэнні аб палітычнай незалежнасці і эканамічнай самастойнасці Беларусі; аб дэпартацыі органаў дзяржаўнай улады і кіравання Беларусі; аб уласнасці КПБ — КПСС на тэрыторыі Беларусі была прыпынена, памішканні ЦК КПБ, абкамаў, райкамаў і іншых партыйных устаноў ачышчаны, іх уласнасць нацыяналізаваная.

1819 год — У Шатландыі нарадзіўся Алан Пінкертон, знакаміты шпіль, які заснаваў першае ў свеце прыватнае дэтэктыўнае агенства. Яго бацька быў паліцэйскім, але першая прафесія, якую выбраў сабе Алан, была больш характэрнай для краіны, якая склаўца сваймі віскі. Юны Пінкертон рабіў бочкі. І ў гэтай якасці перабраўся ў Амерыку, у мястэчка непадалёк ад Чыкага. На першую ў кар'еру шпіль зламаныкаў будучы дэтэктыў наткнуўся зусім выпадкова, калі адправіўся за драўнянай для свай прадукцыі. Неўзабаве Алан абраў шэфрам. І ён выкарыстаў свой шпіль, тут жа заснаваўшы Нацыянальнае дэтэктыўнае агенства Пінкертон. Эмблемай агенства абрала адкрытае вока, а дэвізам: «Мы ніколі не спім...» Пінкертон і спачатку ўсю дзевяць яго супрацоўнікаў неўзабаве даказалі праўдзівасць абранга ім дэвізу. Яны былі бліскучымі дзельнымі людзьмі, непадкупнымі і нястомнымі дэтэктыўамі. Славач Пінкертон спрыяў адным выпадкам. Перапрацуны бржавым маклерам Алан, ідучы па следзе адной шайкі фальшывамакетчыкаў, раскрасіў у 1861 годзе змову супраць амерыканскага прэзідэнта Лінкальна. Зрэшты, гэта быў усёго толькі эпізод на яго поўным прыгод шляху. Калі ў 1884 годзе Пінкертон памёр, яго агенства працягвала ўзвышчацца над хаосам, панаваўшым у амерыканскай паліцыі, як непахісная скала.

«Калі вы не зразумелі чалавека, вы не маеце права асудзіць яго, а калі зразумелі, то цалкам магчыма, не захочаце гэтага рабіць».

Гілберт Чэстэртон (1874—1936), англійскі пісьменнік.

Марафон дружбы «Гродна — Друскінінкай»

У стартавым пратокале першага міжнароднага марафона дружбы «Гродна — Друскінінкай» былі зарэгістраваны 42 удзельнікі. Старэйшы з іх, літовец Вітаўтас Чупліс, нарадзіўся ў 1941 годзе, а самым малодшым аказваўся 19-гадовы беларус Мікалай Міхноч.

Бегуны стартвалі ў Гродне ад стэлы Алімпійскай славы на тэрыторыі спарткомплексу «Неман», а фініш адбыўся на Вільнюскай алеі Друскінінкі. Усе прызваныя месцы ў абсалютным першыстве занялі нашы землякі: сярэд мужчын — Мікалай Аношка, Аляксандр Клейкоў і Аляксей Гаўрычэнка, сярэд жанчын — Святалана Коўган, Наталія Цыцюрныч і Галіна Карнацэвіч.

Барыс ПРАКОПЧЫК.